

KONGSBERG

Rapport for samfunnsansvar 2010

Innledning

INNHOOLD

Innledning	2-7	Aktiviteter, mål og fokusområder	18-24	Miljø	36-39
Om rapporten	3	Aktiviteter – samfunnsansvar 2010	19	Miljø	36
Konsernsjef Walter Qvam	4-6	Mål – samfunnsansvar 2011	20	Miljøregnskap	37-39
Samfunnsansvar i KONGSBERG	7	Fokusområde: Anti-korrupsjon	21	Vedlegg	40-44
Dette er KONGSBERG	8-13	Fokusområde: Leverandører	22	Global Reporting Initiative	
KONGSBERG i verden	10-11	Fokusområde: Menneskerettigheter	23	Index (GRI)	40-42
Bærekraftige nøkkeltall	12	Fokusområde: Klimastrategi	24	Revisjonsberetning for 2010	44
Vårt verdigrunnlag	13	Samfunnsansvar	25-35		
Våre styringssystemer og retningslinjer	14-17	Etisk atferd	27		
Policy for samfunnsansvar	16	Dialog med våre interessenter	28-29		
FNs Global Compact	17	Våre medarbeidere	30-32		
		Bidrag til gode formål	33		
		Tema: Grønn skipsfart	34		
		Tema: Miljøvennlige produkter	35		

Fokusområder 2010-2011:

Anti-korrupsjon
Leverandører
Menneskerettigheter
Klimastrategi

Nøkkeltall 2010

Beløp i mill. kr

	2010	2009	2008	2007	2006
DRIFT					
Driftsinntekter	15 497	13 816	11 056	8 306	6 720
– Driftsinntekter utenfor Norge	% 84	80	77	71	72
– Driftsinntekter sivilt	% 45	52	62	62	57
Driftsresultat før amortisering (EBITA)	2 216	1 376	1 122	796	464
Driftsmargin før amortisering (EBITA)	% 14	10	10.1	9.6	6.9
Ordinært resultat før skatt (EBT)	2 097	1 169	861	685	390
Årsresultat	1 500	828	587	490	252
Ordrereserve	17 759	19 892	16 692	12 646	6 472

Om rapporten

Formålet med denne rapporten er å gi alle våre interessenter som berøres eller har interesse av vår virksomhet, informasjon om hvordan Kongsberg Gruppen (KONGSBERG) arbeider med samfunnsansvar.

Rapporten omfatter perioden 1. januar 2010 til 31. desember 2010, og tar for seg temaer innen samfunnsansvar som vi mener er viktige for oss og våre interessenter. Eventuelle vesentlige hendelser i perioden 1. januar 2011 til 28. februar 2011 vil også være omtalt. Alt tallmateriale er knyttet til regnskapsåret 2010.

ENDRINGER I RAPPORTERINGS-GRUNNLAGET SIDEN FORRIGE RAPPORT

I 2010 kjøpte KONGSBERG to mindre selskaper; Odfjell Consulting AS (navnet er etter oppkjøpet endret til Kongsberg Drilling Management Solutions AS) og Portside AS. Til sammen har selskapene 24 medarbeidere. Data fra disse selskapene er ikke en del av miljøregnskapet for 2010.

BEGRENSNINGER I RAPPORTERINGEN

Informasjonen i rapporten er basert på opplysninger innhentet fra ulike deler av konsernet. Selv om det er lagt vekt på opplysningene skal være fullstendige og korrekte, vil noen av opplysningene være basert på estimater, og det kan være noe usikkerhet knyttet til deler av tallmaterialet. Se også side 36 for begrensninger i forhold til miljødata.

PROSESS FOR Å DEFINERE INNHOLDET

Innholdet i rapporten er i stor grad definert ut fra at vi har sluttet oss til FN-initiativet Global Compact og at vi rapporterer etter prinsippene til Global Reporting Initiative (GRI). Dette er to rammeverk som tydelig identifiserer fokusområdene innen samfunnsansvar og er nyttige verktøy for å arbeide systematisk for samfunnsansvar i hele virksomheten. Gjennom tilslutning til GRI og Global Compact bidrar vi til internasjonalt samarbeid, målbarhet, etterprøvnbarhet og benchmarking på dette feltet. Videre har vår policy for samfunnsansvar og en interessentanalyse vært blant føringene for utarbeidelsen av rapporten. Vi gir særlig oppmerksomhet til de temaene vi har arbeidet spesielt med i 2010.

Dette gjelder arbeidet med anti-korrupsjon, oppfølging av leverandørnettverket, klimastrategi og menneskerettigheter. Konsernets forum for samfunnsansvar har deltatt i prosessen med å definere innholdet i rapporten.

GLOBAL COMPACT - COP

Konsernet har sluttet seg til FN-initiativet Global Compact. Det betyr blant annet at

vi hvert år oversender FN en rapport som beskriver de aktiviteter og fremganger vi har hatt, knyttet til området samfunnsansvar. Konsernets rapport for samfunnsansvar fungerer som en slik rapport – COP (Communication on Progress).

EKSTERN VERIFISERING

For andre år på rad er rapporten verifisert av tredjepart – revisjonsselskapet Deloitte. Se revisoruttalelse side 44.

STYREBEHANDLING

Konsernets rapport for samfunnsansvar er i sin helhet behandlet og godkjent av konsernledelsen og konsernets styre.

GLOBAL REPORTING INITIATIVE (GRI)

Vi bruker GRIs retningslinjer for rapportering av samfunnsansvar. Vår rapporteringspraksis er, etter vår oppfatning, i all hovedsak i samsvar med GRIs rapporteringsprinsipper.

GRI anvender en klassifisering som viser i hvilket omfang et selskap bruker GRIs definisjoner og opplysningskrav. KONGSBERG tilfredsstillt kravene til nivå B+ (se tabell under.) For flere detaljer om GRI, se deres hjemmeside, www.globalreporting.org. Betegnelsen "+" får man når rapporten er eksternt verifisert.

Svarene på indikatorene vil finnes direkte i den løpende teksten. På de siste sidene i rapporten finnes også en henvisning til de enkelte GRI-indikatorene og hvor i rapporten de omtales.

GRI MODELL		C	C+	B	B+	A	A+
Obligatorisk	Selverklært						
Valgfri	Eksternt verifisert				KONGSBERG		
	GRI verifisert						

Konsernsjef Walter Qvam

“De aller fleste nøkkeltallene i konsernet utviklet seg positivt i 2010”

I en tid hvor våre globale markeder har vært mer utfordrende enn på lenge, har vi styrket våre posisjoner både produkt-, markedsmessig og finansielt. De aller fleste nøkkeltallene i konsernet utviklet seg positivt i 2010.

Driftsinntektene økte med 12 prosent til 15,5 milliarder kroner. Driftsresultatet er opp 61 prosent, og vi har i stor grad beholdt ordreserven vår. Økt produktivitet har ført til økte marginer, og samlet driftsmargin endte på 14,3 prosent. Vi har investert et beløp lik ca 10 prosent av vår omsetning i produktutvikling. Vi har også økt vår innsats på samfunnsansvar gjennom hele konsernet.

KONGSBERG er et multiproduktkonsern som leverer produkter, tjenester og systemer til flere bransjer og markedssegmenter. Dette bidrar til robusthet, lokalt eierskap og et solid internasjonalt kundenettverk. Samtidig har konsernet en sterk og felles kjerne. Våre forretningsområder har mange fellesnevnerer når det gjelder basisteknologi og kompetanse. Konsernets kjerne kommer også klart til uttrykk gjennom vårt felles verdigrunnlag, vår bedriftskultur og våre felles prosesser. Denne kjernen utvikles til å bli stadig sterkere og mer fokusert etter som konsernet blir mer internasjonalt.

ØKT INTERNASJONAL TILSTEDEVÆRELSE

Med veksten øker også bredden i organisasjonen og den geografiske utbredelsen. Vi har ønsket velkommen 2200 nye medarbeidere de siste fire årene, etablert nye internasjonale kontorer og inngått mange samarbeids- og leverandøraftaler i flere nye regioner. Med et slikt internasjonalt fotavtrykk er det gitt at vi også er aktive i regioner som har betydelige utfordringer innen samfunnsansvar, blant annet innen anti-korrupsjon, arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter og klimautfordringer. Dette stiller økte krav til hvordan vi opptrer overfor våre samarbeidspartnere, hvordan vi ivaretar våre interne prosesser og hvordan vi bearbeider viktige spørsmål, dilemmaer og holdninger.

VERDIGRUNNLAG

Konsernets verdigrunnlag og de holdningene våre verdier står for er det mest sentrale i KONGSBERGS arbeid med samfunnsansvar. En organisasjon preget av sunne holdninger, åpenhet og vilje til stadig utvikling og forbedring driver en atferd som betyr mer enn de fleste forordninger og prosedyrer. Men dette forutsetter at verdispørsmål settes på agendaen av ledere og nøkkelpersoner

og at det er reell oppfølging av individuell atferd. KONGSBERGs fire verdier er:

Determined
Innovative
Collaborative
Reliable

Av disse verdiene er det den siste, *Reliable*, som i størst grad beskriver hvilken holdning vi har til spørsmål relatert til samfunnsansvar, slik det fremgår av underteksten:

Reliable (pålitelig, til å stole på)

“Våre kunder og samarbeidspartnere kan stole på at KONGSBERG leverer – alltid. Å arbeide med KONGSBERG betyr å arbeide med pålitelige personer, et pålitelig selskap og pålitelige produkter. Vi er en ansvarlig organisasjon som preges av integritet og med respekt for helse, sikkerhet og miljøet. Vi er pålitelige personer. Vi er ansvarlige samfunnsborgere.”

I tillegg til øvrige spesifikke aktiviteter knyttet til samfunnsansvar slik de er beskrevet i denne rapporten, arbeider vi derfor systematisk med å diskutere og forankre betydningen av våre fire verdier i alle deler av organisasjonen.

DILEMMAER

KONGSBERG er et teknologikonsern som utvikler, leverer og vedlikeholder produkter, systemer og tjenester i flere markedssegmenter – fra offshore olje og gass, via handelsflåten, forsvar, romfart og til fiskeri. Nesten all næringsvirksomhet eksponeres for dilemmaer knyttet til kortsiktig og langsiktig prioritering, mellom ideelle teorier og praktisk virkelighet. Også KONGSBERG må forholde seg til slike dilemmaer. Om lag halvparten av vårt konsern er engasjert i olje-, gass- og shippingbransjene som har utfordringer knyttet til utslipp av klimagasser. Verdens energibehov så vel som transportbehov øker, og selv om alternative energibærere er på full fart inn i markedet, vil olje og gass være viktigst i mange år fremover. KONGSBERGs systemer og produkter er i betydelig grad relatert til optimali-

sering, styring og kontroll av maskiner, produksjonsprosesser og utstyr. Vi leverer systemer og tjenester som bidrar til bedre utnyttelse av ressursene, mer effektive seilingsruter og sikrere drift av kompliserte fartøy og installasjoner. På denne måten bidrar vi til forbedringer i bransjer som spiller en meget viktig rolle i verdens videre utvikling, men det dilemmaet vi må leve med, er at olje, gass og transport fortsatt er blant de kildene som gir størst utslipp av klimagasser.

Den andre halvdelen av KONGSBERGs virksomhet er relatert til systemer og produkter for forsvarsformål. KONGSBERG er en viktig del av det norske totalforsvaret, og vi har utviklet avanserte produkter som er verdensledende og dermed etterspurt også av mange andre lands forsvar. Verden opplever fortsatt et betydelig antall konflikter, stor uro og økt terrorisme. Med økt press på begrensede ressurser som mat, vann og mineraler vil verden måtte innstille seg på at arbeidet for å sikre nødvendig stabilitet blir stadig mer krevende. Det at våre produkter i ekstreme situasjoner kan være med på å ta liv, er et annet dilemma vi må leve med. Dette ligger i forsvarsindustriens natur. All eksport av forsvarsprodukter krever tillatelse av Utenriksdepartementet. Stortinget har vedtatt at forsvarsprodukter kun kan selges til godkjente land. Dette er selvsagte rammebetingelser som vi følger opp i all vår virksomhet.

ETIKK, FORRETNINGSATFERD OG ANTI-KORRUPSJON

Konsernet opererer hovedsakelig innenfor forsvars-, offshore olje og gass- og maritim virksomhet. Deler av det internasjonale markedet for forsvarsmateriell og olje- og gassmateriell er i følge Transparency International blant de mest belastede i verden når det gjelder korrupsjon. Dette stiller bare enda tydeligere krav til oss, vårt regelverk, vår kontroll av etterlevelse og vår atferd. I 2010 har vi revidert våre etiske retningslinjer og jobbet systematisk med

“All eksport av forsvarsprodukter krever tillatelse av Utenriksdepartementet”

vårt anti-korrupsjonsprogram. Dette har førsteprioritet i vårt compliance-program, og vi legger ned betydelige ressurser i opplæring, holdningsskapende arbeid og forebyggende rutiner.

FN-INITIATIVET GLOBAL COMPACT

Kongsberg sluttet seg til Global Compact i 2006. Tilslutningen har vært nyttig for oss. Vi har fått økt kunnskap om temaene som omfattes av initiativet, både gjennom direkte kontakt og gjennom et nasjonalt og nordisk nettverk. Hvert år utarbeider vi aksjonsplaner knyttet til samfunnsansvar. Prinsippene i Global Compact er førende for de planer vi legger. Vi vil fortsette å støtte opp om det viktige arbeidet som utføres i tilknytning til Global Compact.

MULIGHETER

Som teknologikonsern ser vi også store muligheter i tiden fremover innen nye og alternative former for energi. Vårt Green Shipping-konsept har blitt utviklet videre og vi har i løpet av året inngått flere kontrakter der denne teknologien er tatt i bruk. Vi har også under vurdering ytterligere produktområder innen energiindustrien der vi ser at KONGSBERGS teknologibasis kan komme til nytte.

MÅL FOR SAMFUNNSANSVAR 2011

I 2011 vil vi videreføre arbeid fra 2010 og også tilføye spesifikke nye målsettinger, slik at hovedmålene for 2011 vil være:

- Arbeide med involvering i og forankring av konsernets verdigrunnlag i hele vår internasjonale virksomhet og styrke kommunikasjonen om verdigrunnlaget i konsernet betydelig
- Gjennomgå alle deler av vårt arbeid knyttet til samfunnsansvar for å etablere en strategi- og målprosess for samfunnsansvar som er integrert med våre øvrige strategi- og målprosesser
- Videreføre det arbeidet vi startet i 2010 knyttet til rutiner og prosesser for kvalifisering, oppfølging og revisjoner av leverandører og agenter knyttet til samfunnsansvar
- Videreføre arbeidet med en egen klimastrategi, som startet i 2010. Selv om KONGSBERG ikke har egen virksomhet som har store utslipp til luft eller vann, skal det utarbeides målsettinger og handlingsplaner
- Planlegge og gjennomføre interessentdialoger knyttet til samfunnsansvar
- Fortsette det arbeid som følger av KONGSBERGS uttalte tilslutning til UN Global Compact

2011 blir et år preget av mye usikkerhet og mange utfordringer, også forretningsmessige. KONGSBERG har det beste utgangspunkt for å fortsette en god utvikling i våre hovedmarkeder. Vi vil aktivt fortsette vårt arbeid med videreutvikling av teknologi, produkter og systemer som møter de meget høye krav våre kunder stiller. Som en integrert del av dette arbeidet vil vi videreføre vår satsing innen samfunnsansvar.

Walter Qvam
Konsernsjef
4. april 2011

“Vi vil fortsette å støtte opp om det viktige arbeidet som utføres i tilknytning til Global Compact”

Samfunnsansvar i Kongsberg

Vi lever i en tid med instabilitet, gjeldskrise og store globale utfordringer hvor klimatrusselen, mangel på rent vann og fattigdom er de mest alvorlige. Dette er utfordringer som også berører vår virksomhet, direkte eller indirekte.

“Selskaper som driver internasjonal virksomhet, har en viktig samfunnsrolle”

KONGSBERG arbeider aktivt med samfunnsansvar. Vi tror på bred forankring og forståelse for hvor viktig satsingen på samfunnsansvar er, både som en del av driften og forretningsstrategisk. Prioriteringen av arbeidet har økt år for år, og konsernet bruker stadig større ressurser på dette feltet. I 2010 har vi fokusert på områdene: anti-korrupsjon, klimastrategi, leverandørkjeden og menneskerettigheter. Disse områdene vil også vektlegges i 2011.

Det er allmenn enighet om at de store globale utfordringene ikke kan løses uten en aktiv medvirkning fra næringslivet. KONGSBERG ser sin rolle og sitt ansvar i denne sammenheng. I tillegg vet vi at våre eiere, kunder og samarbeidspartnere forventer at vi integrerer samfunnsansvar i vår strategi og daglige virksomhet. Det betyr først og fremst at vi opptre ansvarlig i forhold til våre medarbeidere, kunder,

leverandører, eiere og andre interessenter som berøres av vår virksomhet.

KONGSBERGS internasjonale virksomhet er betydelig, og i vekst. Ved inngangen til 2011 har 30 prosent av våre medarbeidere sin arbeidsplass utenfor Norge og 84 prosent av konsernets omsetning fant sted utenfor Norges grenser. Det betyr at vi har økt påvirkning og innflytelse i de lokale områder hvor vi har aktiviteter. Selskaper som driver internasjonal virksomhet, har en viktig samfunnsrolle.

KONGSBERG opererer i næringer som har store utfordringer relatert til samfunnsansvar. Samtidig er dette næringer som har stor nasjonal strategisk betydning. Disse utfordringene har vi lagt opp til å håndtere på en ryddig og ordentlig måte, i tråd med våre verdier og øvrige styringsystemer.

Fokusområder 2010-2011:

Anti-korrupsjon

s. 21

Leverandører

s. 22

Menneskerettigheter

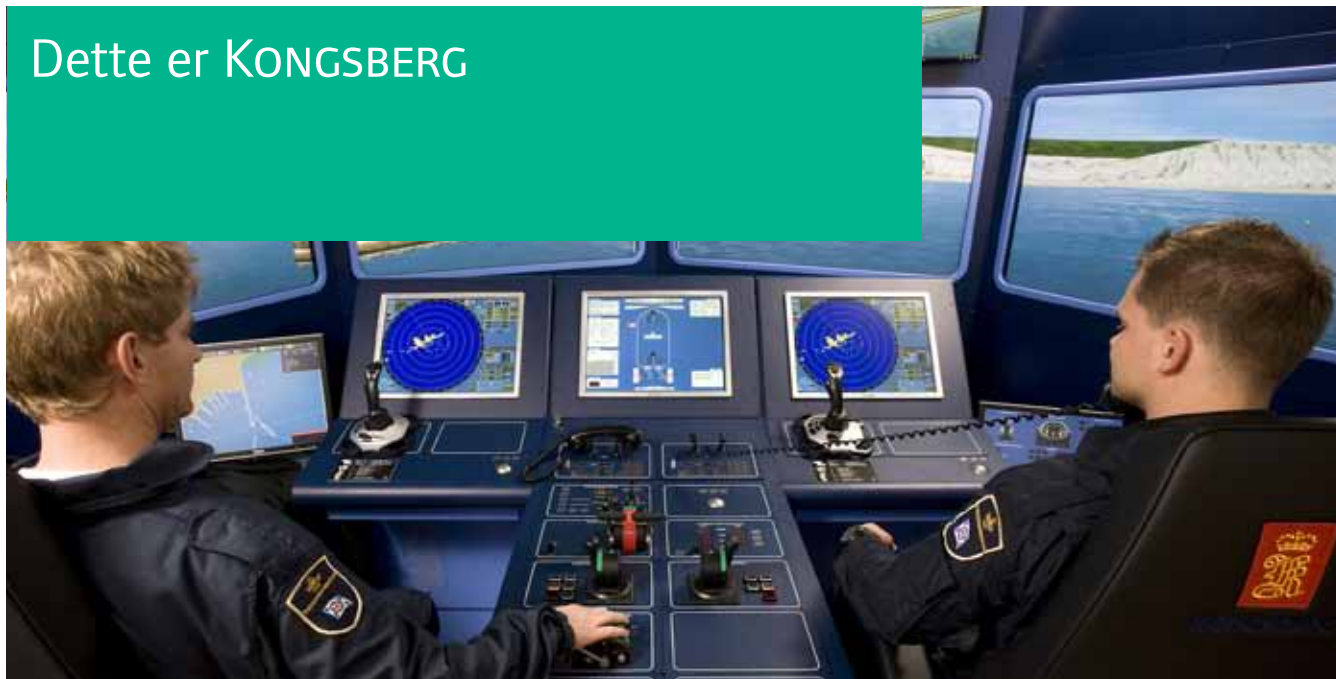
s. 23

Klimastrategi

s. 24

Dette er KONGSBERG

Kongsberg Gruppen (KONGSBERG) er et internasjonalt, kunnskapsbasert konsern som leverer høyteknologiske systemer og løsninger til kunder innen olje- og gassindustrien, handelsflåten, forsvar og romfart.

KONGSBERGS løsninger og leveranser bidrar til tryggere og mer effektive operasjoner; til havs, på landjorden og i verdensrommet. Våre produkter, enten det dreier seg om forsvar, handelsflåten, utnyttelse av olje- og gassressurser eller fiskeressurser, er av strategisk betydning både i Norge og internasjonalt. Det medfører at vi er spesielt opptatt av vårt samfunnsansvar.

I 2010 hadde konsernet driftsinntekter på 15,5 milliarder kroner og operasjoner i mer enn 25 land. Hovedkontoret ligger i Kongsberg.

ORGANISASJON

Konsernet er organisert i fire forretningsområder og ett konsernsenter. Forretningsområdene Kongsberg Maritime, Kongsberg Defence Systems og Kongsberg Protech Systems rapporteres finansielt for seg, mens Kongsberg Oil & Gas Technologies foreløpig har et begrenset omfang og derfor rapporteres under "øvrige aktiviteter" i konsernets årsregnskap.

Kongsberg Maritime leverer systemer for posisjonering, overvåking, navigasjon og automasjon til handelsskip og offshore-industrien. Forretningsområdet er blant

markedslederne innen dynamisk posisjonering, automasjons- og overvåkings-systemer, prosessautomasjon, satellittnavigasjon og hydroakustikk.

Kongsberg Oil & Gas Technologies leverer produkter og tjenester for overvåking, integrasjon, analyse, simulering, kvalitetssikring og styring av bore- og produksjonsoperasjoner til olje- og gassindustrien. Forretningsområdet leverer også systemer for simulering av tilstanden i flerfase-rørledninger, samt rådgivning og analysetjenester.

Kongsberg Gruppen

Kongsberg
Maritime

Kongsberg
Oil & Gas Technologies*

Kongsberg
Defence Systems

Kongsberg
Protech Systems

* Rapporteres økonomisk under "øvrige aktiviteter"

Kongsberg Defence Systems er Norges ledende leverandør av forsvars- og romfartsrelaterte systemer. Porteføljen omfatter produkter og systemer for kommando og kontroll, våpenstyring og overvåking, kommunikasjonsløsninger og missiler. Området produserer også avanserte kompositt- og mekanikkprodukter for fly- og helikoptermarkedet.

Kongsberg Protech Systems er en verdensledende leverandør av fjernstyrte våpenstyringsystemer av flere typer. Forretningsområdets hovedprodukt er våpenstyringsystemet PROTECTOR Remote Weapon Station. Systemet øker sikkerheten for militært personell i militære kjøretøy. KONGSBERG er ledende internasjonalt i dette markedet.

EIERSTRUKTUR

Kongsberg Gruppen ASA er notert på Oslo Børs og underlagt norsk verdipapir-

lovgivning og børsreglement. Den norske stat eier 50,001 prosent av aksjene i selskapet. En komplett liste over de 20 største aksjeeierne ligger på våre nettsider under investorinformasjon.

HVILKE TYPER FORSVARSPRODUKTER SELGER KONGSBERG?

Hoveddelen av vår forsvarsvirksomhet leverer systemer innen styring og kontroll, beslutningsstøtte, kommunikasjon, missiler og våpenstyringsystemer. KONGSBERG produserer ikke våpensystemer, eller deler til våpensystemer, som er svartelistet av etiske fond, det vil si klasevåpen, landminer, atomvåpen eller håndvåpen. Eksport av forsvarsprodukter er underlagt strenge regler og skal godkjennes av Utenriksdepartementet. Vi styrer vår virksomhet ut ifra at det påligger oss et særskilt samfunnsansvar relatert til produksjon, salg og eksport av forsvarsprodukter.

“Vi styrer vår virksomhet ut ifra at det påligger oss et særskilt samfunnsansvar relatert til produksjon, salg og eksport av forsvarsprodukter”

KONGSBERG i verden

KONGSBERG har totalt 5 681 ansatte i mer enn 25 land, en økning på 258 medarbeidere i forhold til 2009.

Europa

England	Norge	Sverige
Finland	Polen	Tyskland
Frankrike	Russland	Ungarn
Hellas	Skottland	
Italia	Spania	
Nederland	Svalbard	

ANTALL ANSATTE: 4 298

DRIFTSINTEKTER: 5 541 mill. kr

NORGE

Kongsberg Gruppens hovedkontor ligger i Kongsberg. Konsernets maritime virksomhet er lokalisert i Kongsberg, Horten, Sandefjord og Trondheim, og driver både utvikling, produksjon, test, salg og service. Olje- og gassvirksomheten er lokalisert i Asker, Bergen, Horten, Oslo, Kristiansand og Sandvika. På disse stedene drives det salg, produktutvikling, prosjektleveranser og service. Forsvarsvirksomheten har sin hovedaktivitet i Kongsberg, og er i tillegg lokalisert i Horten, Billingstad, Kjeller, Stjørdal og Tromsø. I tillegg er vi medeiere i Kongsberg Satellite Services som har bakkestasjoner for mottak av

satellittdata på Svalbard. På disse stedene drives det utvikling, produksjon, test, salg og service.

STORBRIANNIA

Hovedsenteret for Kongsberg Maritimes offshore-virksomhet i Storbritannia ligger i Aberdeen, Skottland. Vi har også mindre kontorer i Wick, Skottland, Waterloville og Great Yarmouth, England. På disse stedene har vi produktutvikling, produksjon, salg og support. Kongsberg Oil & Gas Technologies har virksomhet i Waterloville, England og Aberdeen, Skottland. Dette er salgs- og prosjektkontorer. Kongsbergs Defence Systems ved datterselskapet

Kongsberg Norcontrol IT har et salgs- og servicekontor i Bristol.

ØVRIGE EUROPA

Konsernet har også virksomhet i Sverige, Finland, Tyskland, Nederland, Spania, Italia, Polen og Hellas. Dette er salgs- og serviceenheter.

Asia

De forente arabiske emirater
India
Kina
Kuwait
Singapore
Saudi-Arabia
Sør-Korea

ANTALL ANSATTE: 797

DRIFTSINTEKTER: 2 899 mill. kr

SØR-KOREA

Konsernets maritime hovedvirksomhet i Sør-Korea ligger i Jungkwan utenfor Busan. Hovedoppgaver er salg, engineering, installasjon, igangkjøring og service/support samt lokal produksjon. Vi har i en årrekke bygget opp lokal tilstedeværelse med høyt kvalifiserte medarbeidere i verdens største skipsbyggemasjon. Kundene skal oppfatte oss som en pålitelig, lokal leverandør, som kjenner kundens forretningsdrift og arbeidsmetodikk og kommuniserer på kundens språk.

I tillegg har forsvarsvirksomheten vår et salgs-kontor i Seoul.

SINGAPORE

Den maritime virksomheten i Singapore har sine hovedoppgaver innen salg, installasjon, engineering, igangkjøring og service/support. Singapore har en av verdens største havner, og tilstedeværelse i et slikt

maritimt knutepunkt er helt nødvendig. Vi har utstyr om bord i mer enn 17 000 skip. Singapore er også en betydelig reder- og verftsnsasjon som det er viktig for KONGSBERG å betjene på en god måte.

Kongsberg Norcontrol IT har betydelige leveranser til Singapores havneovervåking, og er også representert her.

KINA

Kongsberg Maritime har bygget opp en betydelig virksomhet i Kina som drives i samarbeid med KONGSBERGS mangeårige samarbeidspartner, Hoi Tung. Vi er lokal leverandør til den kinesiske verftsindustrien, og KONGSBERG har nå kontorer i Shanghai, Dalian, Guangzhou og Zhenjiang. KONGSBERG har bygget en ny fabrikk på 30 000 m² i Zhenjiang. Fabrikken blir åpnet i august 2011, og produserer sensorer, konsoller og elektromekanikk.

INDIA

Kongsberg Maritime har salgs- og servicekontorer, software-support og utviklingsvirksomhet i Mumbai. Virksomheten har vokst de siste årene. Det er økende fokus på maritim sikkerhet og kyst- og havneovervåking i India.

Kongsberg Oil & Gas Technologies har virksomhet i Mumbai innenfor salg og prosjektgjennomføring.

MIDTØSTEN

Konsernets forsvarsvirksomhet har aktiviteter i De forente arabiske emirater, Kuwait og Saudi-Arabia med hovedvekt på drift og leveranse av prosjekter innen taktiske radio- og kommunikasjonssystemer.

Kongsberg Maritime opprettet i 2010 et nytt servicekontor i Dubai.

Nord-Amerika

Canada
USA

ANTALL ANSATTE: 553

DRIFTSINNEKTER: 6 596 mill. kr

USA

Kongsberg Maritime har virksomhet i Seattle (Washington), Houston (Texas), New Orleans (Louisiana), Pocasset (Massachusetts), Salt Lake City (Utah) og West Mystic (Connecticut). I Pocasset drives utvikling, salg og support av autonome undervannsfarkoster (AUV) i tett samarbeid med AUV-aktiviteten i Norge. De øvrige enhetene driver hovedsakelig med salg og kundestøtte, men virksomheten i Seattle driver også med teknologiutvikling og tilpassing av eksisterende produkter til markedet i USA.

Kongsberg Oil & Gas Technologies har virksomhet i Houston (Texas) innenfor salg og prosjektgjennomføring.

Kongsberg Protech Systems har en fabrikk i Johnstown, Pennsylvania, med produksjon og vedlikehold av våpenstyringssystemet Protector, til det amerikanske markedet. I tillegg har vi markedskontor for forsvarsvirksomheten i Alexandria utenfor Washington D.C., og et programkontor i New Jersey.

CANADA

KONGSBERGS største maritime virksomhet i Canada ligger i Vancouver. Her har selskapet egen produktutvikling og produksjon. Aktiviteten i Vancouver er basert på hydroakustikkrelatert teknologi og er koordinert med øvrig undervannsvirksomhet i Kongsberg Maritime. For øvrig er Kongsberg

Maritime representert med kontorer to steder på østkysten, i Nova Scotia og Newfoundland. Alle virksomhetene driver salg og kundestøtte.

Forsvarsvirksomheten er representert gjennom selskapet Gallium Visual Systems Inc. i Ottawa, som er kjent for sitt kartgrafikkverktøy for militære kommando- og kontrollsystemer.

Kongsberg Protech Systems åpner i løpet av 2011 en ny fabrikk i London, Ontario for produksjon og vedlikehold av våpenstyringssystemet Protector.

Sør-Amerika og Antarktis

Antarktis
Brasil

ANTALL ANSATTE: 33

DRIFTSINNEKTER: 187 mill. kr

BRASIL

Kongsberg Maritimes virksomhet i Brasil omfatter salg, service, engineering, igangkjøring av systemer til offshorefartøy, samt brukeropplæring. Det er stor aktivitet på oljefeltene utenfor Rio de Janeiro. Skipsindustrien har hatt en formidabel vekst i takt med den politiske og finansielle situasjonen i landet. KONGSBERG har i dag en rekke leveranser og prosjekter for igangkjøring i området. Dette tas hånd om av lokalt personell. Opplæringscenteret i Macaé utenfor Rio de Janeiro tilbyr ulike opplæringsprogram for brasiliansk mannskap, blant annet simulert trening. Virksomheten skal utvides med egen ankerhåndteringsimulator.

ANTARKTIS

Konsernets 50 prosent eide datterselskap Kongsberg Satellite Services har en mottakerstasjon for satellittdata i Antarktis.

Driftsinntekter fra andre regioner/verdensdeler utgjør 274 millioner kroner.

Bærekraftige nøkkeltall

Indikator	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
ØKONOMISK VERDISKAPING								
<i>Verdiskaping</i>								
Skatter og avgifter til stat/kommune (mill. kr)	1 071	819	700	702	421	368	296	316
Lønninger til ansatte (brutto) (mill. kr)	3 172	3 003	2 561	1 983	1 778	1 581	-	-
Aksjeutbytte (mill. kr)	450	240	165	150	75	64,5	60	39
Renter til långivere (mill. kr)	41	115	93	59	51	54	86	89
Tilbakeholdt overskudd (mill. kr)	1 050	558	422	836	177	197	(23)	86
SAMFUNNSANSVAR								
<i>Utdannelsesnivå</i>								
Master %	28	29						
Bachelor %	35	33						
Teknikere %	11	12						
Produksjonsarbeidere %	13	13						
Øvrige %	13	13						
Antall ansatte	5 681	5 423	5 243	4 205	3 560	3 372	4 017	4 176
Antall heltidsansatte	5 442	5 195	5 015	4 021	3 486			
Antall deltidsansatte	239	228	228	184	164			
<i>Sosialt ansvar</i>								
Økonomisk støtte til organisasjoner og liknende (tusen kroner)	3 000	2 750	2 000	1 900	1 785	1 640	1 350	1 500
<i>Kvinneandel</i>								
Kvinner i % av antall ansatte	19,5	18,8	19,5	19,5	19	20	22	21
Kvinner i ledende stillinger i % av totale lederstillinger (Norge)	13	15	13	13	12	9	11	10
Aksjeeiervalgte kvinner i styret %	40	40	40	40	40	40	40	40
<i>Alder</i>								
Gjennomsnittsalder	42	41,5	42,0	40,5	42,5	43,2	43,2	42,9
Andel ansatte under 30 år i %	19	19	17	15	12			
Andel ansatte mellom 30 og 50 år i %	57	55	56	57	60			
Andel ansatte over 50 år i %	24	26	27	28	28			
<i>Turnover</i>								
Turnover (ansatte som har sluttet)	346	250	222	203	335			
Turnover i %	6,1	4,6	4,2	3,9	4,3			
- menn	4,9	3,4	3,0	3,3	4,3			
- kvinner	1,2	1,2	1,2	0,6	1,2			
<i>Helse og sikkerhet</i>								
Sykefravær i % av antall disponible timer	2,5	2,6	2,4	2,4	2,7	3,1	3,2	3,2
Antall rapporterte uhell/millioner timer (H-verdi) – kun Norge	6,3	5,5	3,5					
Antall fraværsdager/millioner timer (F-verdi) – kun Norge ¹⁾	22,3	58,2	5,6					
MILJØ								
<i>Avfall</i>								
Avfall til gjenvinning (tonn)	726	827	717	662	606	502	519	611
Restavfall (tonn)	872	594	511	402	392	347	441	608
Farlig avfall (tonn)	20	52	28	58	59	63	157	91
<i>Energiforbruk</i>								
Elektrisk kraft (MWh)	57 069	57 053	46 895	40 627	39 534	38 537	42 840	42 030
Fjernvarme (MWh) ²⁾	45 020	21 324	14 464	14 164	11 957	12 861	15 670	18 230
Gass/olje (MWh)	2 170	1 739	1 208	1 239	689	737	1 860	1 040
Energiforbruk (MWh) pr. ansatt ³⁾	18,4	14,8	11,9	14,1	14,7	15,9		
Energiforbruk (MWh) i forhold til omsetning (MWh/MNOK)**	6,7	5,8	5,8	6,8	8,0	9,2		
CO ₂ -utslipp (tusen tonn) – ekskl. reiser, inkl. Kongsberg Teknologipark	11,421	12,914	7,801	6,809	6,142			

¹⁾ Den store økningen fra 2008 til 2009 skyldes primært at enkelte av fraværsskadene i 2009 har medført relativt lange sykefravær sammenliknet med året før.

²⁾ Tallene for 2010 inkluderer produksjon av fjernvarme ved Kongsberg Teknologipark som er levert til selskaper utenfor KONGSBERG.

³⁾ For 2010 omfatter energiforbruk pr. ansatt og omsetning også energiforbruk i Kongsberg Teknologipark. Dersom dette forbruket også var inkludert i tallene for 2009, ville resultatet for dette året blitt hhv 18,4 MWh pr. ansatt og 7,2 MWh/MNOK.

Vårt verdigrunnlag

Vi evaluerte og reviderte konsernets verdigrunnlag i 2010. I 2011 skal vi tydeliggjøre innholdet og viktigheten av disse verdiene.

“World Class –
through people, technology and dedication”

Det er særlig satt fokus på fellesnevnerne i selskapskulturen og hva som kan karakteriseres som typisk KONGSBERG-atferd – beskrevet gjennom vår visjon, våre felles verdier og selskapsidentitet.

WORLD CLASS-VISJONEN

Visjonen “WORLD CLASS – through people, technology and dedication” har i mange år vært vår visjon og minner oss på hvor vi er på vei. Det er referansepunktet i vårt daglige arbeid.

Våre verdier er grunnleggende for det arbeid vi gjør. Dette fordi verdiene definerer hvem vi er og forteller oss hvordan vi bør opptre, både som enkeltpersoner og som selskap. Å etterleve vårt verdigrunnlag er vesentlig for å nå målene vi har satt oss i vår visjon, og dermed skape verdi for våre interessenter.

Våre verdier er:

DETERMINED

(BESTEMT, BESLUTTSOM, MÅLRETTET)

Vi er kjent for vårt pågangsmot og utholdenhet. Vi gjør alltid vårt beste for å imøtekomme våre kunders forventninger. Vi setter oss ambisiøse mål og drives fremover gjennom tydelighet og kontinuerlig fokus.

Det vi starter, fullfører vi. Vi gir oss ikke.

INNOVATIVE

(NYSKAPENDE, INNOVATIV)

Å alltid yte bedre er en viktig del av hvem vi er. Vi kjennetegnes av kontinuerlig innovasjon, og vi iverksetter forbedringer i alle deler av vår drift – fra våre produkter, via våre arbeidsprosesser til hvordan kunden opplever oss.

Vi er urokkelige/ubøyelige i vår jakt på forbedringer, nye ideer og nye løsninger.

COLLABORATIVE

(SAMARBEIDSVILLIG, NETTVERKSORIENTERT)

Samarbeid er en grunnleggende del av vår virksomhet. Vi utveksler ideer med kolleger, leverandører og samarbeidspartnere, og vi samarbeider tett med våre kunder. Vi arbeider som team, vi deler kunnskap og vi verdsetter felles suksess – til nytte for både våre kunder og vår egen konkurransekraft.

Vi samarbeider som enkeltpersoner og som organisasjon.

RELIABLE

(PÅLITELIG, TIL Å STOLE PÅ)

Våre kunder og samarbeidspartnere kan stole på at KONGSBERG leverer – alltid. Å arbeide med KONGSBERG betyr å arbeide med pålitelige personer, et pålitelig selskap og pålitelige produkter. KONGSBERG er en ansvarlig organisasjon som preges av integritet og respekt for helse, miljø og sikkerhet.

Vi er pålitelige personer. Vi er ansvarlige samfunnsborgere.

Våre styringssystemer og retningslinjer

KONGSBERGs overordnede styringssystem er knyttet til "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse".

GENERALFORSAMLINGEN

Generalforsamlingen er øverste myndighet i konsernet. Gjennom denne er aksjeeierne sikret sin rett til medbestemmelse.

STYRET

Konsernets styre har det overordnede ansvaret for at KONGSBERG bidrar til en bærekraftig utvikling. Rapporten for samfunnsansvar behandles og godkjennes av styret.

KONSERNLEDELSEN

Konsernledelsen har overordnet ansvar for konsernets strategi, utvikling og daglige arbeid. Det betyr at konsernledelsen har ansvar for at lover og forskrifter og vår policy for samfunnsansvar følges, samt at hensiktsmessige og effektive tiltak iverksettes, for å sikre at vi når fastsatte mål.

FORRETNINGSOMRÅDENE

Det praktiske arbeidet med samfunnsansvar og miljø blir i hovedsak utført i de fire forretningsområdene, støttet av konsernsenteret.

ETISK RÅD

Konsernets Etiske Råd skal bidra til å sikre høy etisk bevissthet, god atferd og et godt omdømme i og for KONGSBERG. Rådet skal i første rekke behandle saker av prinsipiell art og spørsmål knyttet til policyer og bestemmelser. Normalt vil ikke rådet behandle enkeltsaker. Styret godkjenner sammensetningen av Etisk Råd.

FORUM FOR SAMFUNNSANSVAR

Konsernet har et Forum for Samfunnsansvar som er et bindeledd mellom forretningsområdene, konsernsenteret og konsernledelsen i spørsmål knyttet til samfunnsansvar. Hovedoppgaven er å følge opp konsernets policy og ambisjoner innen samfunnsansvar.

BUSINESS CONDUCT REVIEW BOARD

I 2009 godkjente konsernets styre et omfattende styringsdokument for etterlevelse og oppfølging av temaer knyttet til etikk og samfunnsansvar. Business Conduct

Review Board har ansvar for å følge opp etterlevelse av styringsdokumentet. Dette utvalget består av én representant fra hvert forretningsområde, HR-ansvarlig konsern, CSR-ansvarlig konsern og juridisk ansvarlig konsern. Konsernets Compliance Officer leder utvalget.

MILJØFORUM

Miljøforum har ansvar for å følge opp, evaluere og foreslå eventuelle endringer og justeringer av konsernets policy om påvirkning på det ytre miljø. Forumet har også ansvar for å utarbeide og foreslå miljømålsetting for konsernet, oppfølging av målene i forretningsområdene og rutiner og rapporteringsansvar på konsernnivå. Konsernets klimastrategi har vært sentral i forumets arbeid i 2010 og det vil også ha hovedfokus i 2011.

For ytterligere opplysninger om våre styringssystemer, se våre nettsider om eierstyring og selskapsledelse på www.kongsberg.com.

Etterlevelse (Compliance)

Høsten 2009 ble KONGSBERGS retningslinjer for "Code of Business Conduct and Compliance" vedtatt av styret. Dette er et omfattende dokument med et sett av detaljerte regler som beskriver hvordan vi skal oppføre oss i forretningsammenheng. Det beskriver hvordan vi skal sikre etterlevelse av retningslinjene beskrevet i dokumentet, samt gjeldende lover og reguleringer, konsernets etiske retningslinjer og styringsdokumenter.

KONGSBERG er ansvarlig for å følge norsk lovgivning og lover i de land vi har aktiviteter i. I enkelte tilfeller følger lovgivningen over landegrensene, f.eks de amerikanske FCPA-reglene (Foreign Corrupt Practices Act), og fra 2011 UK Bribery Act. Det betyr at vi trenger systemer og rutiner som sikrer at vi etterlever disse. Særlig strenge regler gjelder på området anti-korrupsjon. KONGSBERG har en stor del av sin omsetning til utlandet, og er underlagt et strengt eksportregelverk. Videreutvikling av vårt compliance-program for eksport vil bli vektlagt også i 2011.

Policy for samfunnsansvar

Nedenfor følger grunnleggende prinsipper for samfunnsansvar i Kongsberg Gruppen – Policy for samfunnsansvar. I april 2010 ble det foretatt mindre justeringer i dette styringsdokumentet. Policyen behandles og vedtas av konsernets styre.

INNLEDNING

KONGSBERG skal stå for en langsiktig bærekraftig utvikling hvor det er balanse mellom økonomiske resultater og samfunnsansvar. Verdiene som skapes skal tilflyte eiere, kunder og øvrige interessenter.

Konsernets arbeid med samfunnsansvar skal være på høyde med den generelle nasjonale og internasjonale utvikling på området. Kvaliteten og vektleggingen av arbeidet skal stå i forhold til de forventninger som stilles fra eiere, kunder og øvrige interessenter.

KONGSBERGs mål innen samfunnsansvar er å forstå og å møte de lokale og globale utfordringer samfunnet står overfor i de geografiske områder KONGSBERG opererer.

Vi skal arbeide for at konsernets leverandører og øvrige samarbeidspartnere følger grunnleggende prinsipper for samfunnsansvar og miljø som samsværer med KONGSBERGs egne prinsipper.

Integritet og åpenhet skal være førende for konsernets arbeid med samfunnsansvar.

SAMFUNNSANSVAR

KONGSBERG slutter opp om FN-initiativet Global Compact og skal arbeide aktivt for å fremme initiativets ti grunnleggende prinsipper. På samme måte skal konsernet arbeide for å fremme intensjonene i ILO-konvensjonene og intensjonene i OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper. KONGSBERGs ansatte skal følge konsernets forretningsetiske retningslinjer som gjenspeiler aksepterte og forventede holdninger i samfunnet. Retningslinjene skal holdes å jour og følge gjeldende utvikling i samfunnet.

Anti-korrupsjon

Korrupsjon skal ikke forekomme i selskapet. KONGSBERG skal arbeide systematisk for å bekjempe alle former for korrupsjon.

Menneskerettigheter

KONGSBERG skal arbeide systematisk for å fremme internasjonalt anerkjente menneskerettigheter. All vår virksomhet skal være i henhold til FNs menneskerettighetserklæring. Brudd på menneskerettighetene skal ikke forekomme i selskapet.

Miljø og klima

KONGSBERG skal være et ansvarlig konsern i forhold til hvordan virksomheten påvirker det ytre miljø. Det betyr at vi skal arbeide for å redusere direkte og indirekte skadelig påvirkning på det ytre miljø, inkludert utslipp av klimagasser som følge av virksomheten.

KONGSBERG slutter opp om FN-initiativet Global Compact og vil arbeide aktivt for å fremme miljøprinsippene i initiativet. På samme måte vil konsernet arbeide for å fremme miljøintensjonene i OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper.

KONGSBERG skal arbeide for å redusere egne direkte og indirekte klimautslipp som følge av driften av selskapet. Vi skal arbeide for en effektiv og miljøvennlig energibruk.

Det skal arbeides aktivt for å finne innovative produktløsninger som kan redusere klimautslipp innenfor de områder vi opererer i.

Produktutvikling, produksjon, distribusjon, bruk, gjenbruk og resirkulering av konsernets produkter skal tilpasses en langsiktig ansvarlig samfunnsutvikling. Vi vil arbeide for at våre produkter skal medføre minimale miljøbelastninger.

Vi skal samarbeide med våre kunder, partnere og leverandører i miljø- og sikkerhetsspørsmål for å komme frem til mest mulig miljøvennlige løsninger i et kortsiktig og langsiktig perspektiv.

Vi skal arbeide aktivt for å bevisstgjøre og engasjere organisasjonen og enkeltmennesket i miljøspørsmål.

Medarbeidere

Våre medarbeidere skal utfordres til å bruke sine evner og til å bidra til konsernets og egen utvikling. De skal bli tatt på alvor, behandles med respekt og gis ordnede arbeidsforhold.

KONGSBERG skal være et konsern med et rikt mangfold. Det er en selvfølge at helse og sikkerhet skal prioriteres og at alle våre medarbeidere skal ha like muligheter.

Lokalt engasjement

Gjennom sosiale investeringer skal vi bidra positivt til utvikling av lokalsamfunn der vi har vår virksomhet.

OPPFØLGING

Vi skal sikre at vårt arbeid innen samfunnsansvar planlegges på en profesjonell måte og integreres i konsernets forretningsstrategi og blir en del av forretningsplanleggingen og konsernets oppfølgingsrutiner.

Konsernets policy for samfunnsansvar skal danne et overordnet rammeverk for arbeidet med samfunnsansvar, og skal minimum evalueres hvert andre år.

Vår eksterne rapportering skal følge prinsippene til Global Reporting Initiative (GRI).

Konsernets policy for samfunnsansvar besluttes av konsernets styre.

28. april 2010

“All vår virksomhet skal være i henhold til FNs menneskerettighetserklæring”

FNs Global Compact

FN lanserte i 2000 Global Compact som et globalt nettverk for bedrifter. Hensikten er å engasjere privat sektor for å bidra til å nå målene om fattigdomsreduksjon og en bærekraftig utvikling.

Global Compact baserer seg på ti grunnleggende prinsipper innen områdene menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og anti-korrupsjon. Prinsippene er hentet fra internasjonalt vedtatte konvensjoner, og danner derfor et felles verdigrunnlag for næringslivet globalt. Global Compact representerer en global referanseramme for hva samfunnsansvar innebærer for næringslivet.

Bedrifter som slutter seg til Global Compact forplikter seg til å gjøre sitt beste for å drive sin virksomhet i tråd med disse ti prinsippene. Felles mål som å bygge nye markeder, bekjempe korrupsjon, redusere negativ miljøpåvirkning og kampen for sosial rettferdighet har resultert i et fruktbart samarbeid mellom næringslivet, myndigheter, samfunnet, arbeidstakerorganisasjoner og FN.

Global Compact har to hovedmålsettinger:

- Å gjøre de ti prinsippene til en del av forretningsvirksomheten i bedrifter over hele verden
- Å fremme aktiviteter og partnerskap som bidrar til å innfri FNs mål om en bærekraftig utvikling

Global Compact er et frivillig initiativ, og ved å slutte seg til dette signaliserer bedriften at den jobber for å forbedre seg på relevante områder.

I dag er Global Compact verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar. Ved utgangen av 2010 hadde ca 8 800 (7 300) selskaper og institusjoner fra 130 land sluttet seg til initiativet, herav 59 (44) norske. Antall norske selskaper som har sluttet seg til initiativet har økt med 25 (47) prosent fra 2009 til 2010. KONGSBERG sluttet seg til initiativet i 2006.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvor i rapporten vi omtaler de ti prinsippene.

MENNESKERETTIGHETER

Prinsipp 1	Støtte og respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter	side 5,16, 19, 23
Prinsipp 2	Sikre at selskapet ikke medvirker til brudd på menneskerettigheter	side 5,16, 19, 23

ARBEIDSTAKERETTIGHETER

Prinsipp 3	Anerkjenne organisasjonsfrihet og retten til å føre kollektive forhandlinger	side 5, 14-16, 19, 22-23, 30-32
Prinsipp 4	Avskaffe alle former for tvangsarbeid	side 5, 16, 19, 22-23
Prinsipp 5	Avskaffe barnarbeid	side 5, 16, 19, 22-23
Prinsipp 6	Avskaffe diskriminering i arbeids- og yrkesliv	side 5, 16, 19, 22-23, 30-32

MILJØ

Prinsipp 7	Bruke føre-var-prinsippet i miljøspørsmål	side 15-16, 19-20, 24, 33
Prinsipp 8	Ta initiativ til å fremme større miljøansvar	side 15-16, 19-20, 24, 33, 38-39
Prinsipp 9	Oppfordre til utvikling og bruk av miljøvennlig teknologi	side 16, 38-39

ANTI-KORRUPSJON

Prinsipp 10	Bekjempe alle former for korrupsjon, inkludert utpressing og bestikkelser	side 5, 14-16, 21-22

For mer informasjon om Global Compact, se www.globalcompact.org

Aktiviteter, mål og fokusområder for 2010-2011

Konsernets arbeid med prioritering av samfunnsansvar har økt år for år. Dette medfører blant annet at vi har valgt ut områder som vi målsetter innenfor en lengre tidshorison. Med dette får vi større kontinuitet i arbeidet og bedre resultater.

Et annet mål er at vi innenfor våre fokusområder i større grad skal beskrive hva vi har gjort og hvilke resultater vi har oppnådd. Denne rapporten er en begynnelse på det, og fram og med 2011-rapporten vil vi være tydeligere på oppnådde resultater.

Aktiviteter – Samfunnsansvar 2010

Konsernet fortsatte sin vekst og sitt høye aktivitetsnivå også i 2010. Nedenfor følger en oversikt over hovedmål og aktiviteter for KONGSBERG i 2010. De aktiviteter som har fått 😊 står fortsatt fast som mål, men endelig gjennomføring er forskjøvet i tid. Aktiviteter med 😊 er gjennomført. Enkelte av aktivitetene vil der det er hensiktsmessig bli videreført.

MÅL 2010	AKTIVITETER	STATUS	UTFØRELSE
Strategi			
Konsernet vil i løpet av 2010 ha en grundig gjennomgang av strategi og målprosess knyttet til samfunnsansvar		Temaet ble behandlet i konsernets årlige strategiprosess, men vil i hovedsak først bli gjennomført i 2011	😊
Øvrige aktiviteter			
Aktiviteter og mål som ikke fullt ut ble oppfylt i 2009, vil bli videreført i 2010			
Menneskerettigheter			
Vurdere risiko knyttet til våre aktiviteter i forhold til menneskerettigheter	Gjennomføre risiko- og landanalyser i forhold til problemstillinger knyttet til menneskerettigheter, herunder vurdering av enkelte partnere og leverandører	Arbeidet med risikovurdering av leverandørnettverket, herunder menneskerettigheter, er godt i gang	😊
Leverandører			
Revidere prosedyrer og systemer for oppfølging av leverandører	Kriterier for oppfølging, hvem som skal følges opp, hvordan, når, konsekvenser ved avvik Inngå samarbeid med kunder og leverandører i forhold til oppfølging av leverandørnettverket	Prosedyrer og systemer er under utarbeidelse og vil bli implementert i løpet av 2011 Samarbeid med kunder og leverandører i forhold til oppfølging av leverandørnettverket er av tids- og ressurs hensyn foreløpig ikke iverksatt	😊 😊
Miljø			
Utvikle miljøvennlige produkter Redusere egne klimautslipp	Utvikle produkter som gjør at våre kunder reduserer egne utslipp Det skal settes i verk tiltak for å redusere egne klimautslipp	Det utvikles kontinuerlig løsninger for lavere drivstofforbruk og mindre klimautslipp Økt bruk av varmegjenvinning i forbindelse med produksjon av fjernvarme i Kongsberg Teknologipark har medført en reduksjon i konsernets totale utslipp av klimagasser. Det arbeides med å utvikle en klimastrategi. Plan med mål og tiltak vil være klar i løpet av året	😊 😊

Mål – Samfunnsansvar 2011

For første gang presenterer vi mål med fem års horisont. Ved utarbeidelsen av rapport for 2011 vil vi bestrebe oss på at de langsiktige målene er mer konkrete.

MÅL	AKTIVITETER	STATUS	MÅL		
		2010	1 ÅR 2011	3 ÅR 2013	5 ÅR 2015
STYRING					
Strategi	Evaluere og revidere strategi og målprosess knyttet til samfunnsansvar	påbegynt	gjennomføre	evaluere	evaluere
INTERESSETER					
Leverandører	Utarbeide rutiner og prosesser for oppfølging av leverandører i forhold til samfunnsansvar Gjennomføre revisjon og dialog med leverandører knyttet til samfunnsansvar	startet	gjennomføre utvalgt høyrisiko	evaluere alle høyrisiko	evaluere utvalgte
Interessent-dialog	Utarbeide plan og gjennomføre systematisk interessent-dialog knyttet til samfunnsansvar		gjennomføre	gjennomføre	gjennomføre
KLIMA					
Klimastrategi	Sette mål for reduksjon av klimautslipp og utarbeide handlingsplaner	startet	sette mål	aktiviteter	aktiviteter

Fokusområde 2010-2011

Anti-korrupsjon

KONGSBERG tar avstand fra alle former for korrupsjon. Vår holdning til korrupsjon uttrykkes klart gjennom våre etiske retningslinjer, tilslutningen til FNs Global Compact og medlemskapet i Transparency International.

KONGSBERGS virksomhet er blant annet innen forsvarsindustri og olje- og gassindustri, som ifølge Transparency International er to av de sektorene som er mest utsatt for korrupsjon, noe som understreker at vårt arbeid med anti-korrupsjon er svært viktig.

ARBEID MED ANTI-KORRUPSJON

KONGSBERGS etiske retningslinjer beskriver flere områder som er viktige for å forebygge korrupsjon i vår virksomhet. Vi har gjennom de to siste årene bygget opp en Corporate Compliance-funksjon som har hovedansvar for blant annet å verifisere at vi etterlever anti-korrupsjonsregelverk. I 2009 ble våre rutiner og systemer for etterlevelse og oppfølging oppdatert. Hovedfokus i 2010 har vært å operasjonalisere compliance-arbeidet i konsernet, spesielt med hensyn til integritetssjekk av våre agenter og markedsrepresentanter. I 2009 og 2010 er det gjennomført betydelig opplæring innen området, både på generelt nivå og gjennom dybdeopplæring innen utvalgte deler av organisasjonen. I 2011 vil opplæringen

fortsette med hovedfokus på utvalgte temaer for særskilte målgrupper. Konsernets styre og konsernledelse vier dette arbeidet stor oppmerksomhet.

SANKSJONER

Konsernet har ikke registrert noen form for brudd på korrupsjonsbestemmelser i 2010. Dette har heller ikke forekommet i tidligere år, og selskapet har av den grunn aldri vært involvert i noen form for sanksjoner knyttet til korrupsjon.

Korrupsjon er en trussel mot næringsliv og samfunn i alle land og omfatter et bredt spekter av aktiviteter der formålet er å skaffe seg ulovlige fordeler. Dette undergraver rettsstaten, demokratiet og menneskerettigheter og svekker etiske og moralske verdier. I et globalt perspektiv er korrupsjon et alvorlig hinder for sosial og økonomisk utvikling. Verdens samlede bistand er liten sammenliknet med penger som forsvinner ut av fattige land som følge av korrupsjon og skatteundragelse. Det skaper forskjellsbehandling og hindrer sosial rettferdighet. Korrupsjon ødelegger for en redelig konkurranse mellom selskaper.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL

KONGSBERG har vært medlem av Transparency International (TI) siden 2007. Transparency International er en upartisk organisasjon som motarbeider korrupsjon nasjonalt og internasjonalt. Organisasjonen ble stiftet i 1993 og har base i Berlin.

Gjennom nasjonale avdelinger i 90 land oppmuntres myndighetene til å iverksette effektiv lovgivning og politikk mot korrupsjon. Sammen med internasjonale organisasjoner jobbes det for åpenhet

i internasjonale forretningstransaksjoner.

Transparency International har som mål å øke befolkningens bevissthet rundt korrupsjon og skape folkelig motstand mot korrupsjon. Organisasjonens korrupsjonsindekser er anerkjent for systematikk og etterrettelighet. Medlemskapet i TI er åpent for alle som støtter tiltak som reduserer korrupsjon.

Transparency International-Norge (TI-Norge) er en norsk avdeling av Transparency International.

TI-Norge ble etablert i 1999 og har samme overordnede mål som resten av organisasjonen. Den norske avdelingen finansieres av medlemskontingenter og støtte fra staten og næringslivet.

Fokusområde 2010-2011

Leverandører

Samfunnsansvar i leverandørkjeden er et felt i rask utvikling med økt oppmerksomhet og betydning. Ansvar omfatter normalt leverandørenes forhold til etiske retningslinjer, menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og anti-korrupsjon.

ØKT SAMARBEID

Trenden internasjonalt er at det tas et større ansvar for at hele verdikjeden tilfredsstiller bedriftens krav. Det er imidlertid ofte både praktiske og økonomiske begrensninger for hvor langt ned i verdikjeden det er mulig for den enkelte bedrift å kunne kvalitetssikre sine leverandører. Mange selskaper løser denne utfordringen ved å stille krav til første ledd i leverandørkjeden, samtidig som de pålegger dette leddet å stille tilsvarende krav til sitt første ledd, og så videre.

Et sentralt tema i oppfølgingen av leverandørkjeden er økt samarbeid mellom de berørte partene. Man samarbeider med leverandøren, det vil si at man stiller ikke bare krav, men har dialog og driver opplæring.

Det er etter hvert også vanlig at flere kunder, også konkurrenter, inngår et samarbeid med leverandørene og frivillige organisasjoner (NGO-er) for å stille felles krav og gjennomføre felles revisjon. På denne måten tilføres økt kompetanse og kvalitet, og prosessene gjennomføres mer rasjonelt og effektivt.

Det er viktig at kravene til leverandørene er utformet i tråd med internasjonale standarder for arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter og miljøhensyn, slik at disse er mest mulig ensartet.

MULIGHETER

Samarbeid med leverandørene kan også gi forretningsmuligheter. Nøkkelfaktorer er systematisk forbedringsarbeid og kompetansebygging over tid. Ved å være tidlig ute med tilpassing til kommende reguleringer, til langsiktig markedsutvikling og til å imøtekomme markedsforventninger, kan bedriftene skaffe seg konkurransefortrinn.

HVA GJØR OG HVA PLANLEGGER

KONGSBERG?

KONGSBERG benytter ca 6 000 leverandører, fordelt på ca 60 land i sin virksomhet.

I 2010 startet vi arbeidet med å utvikle og oppdatere rutiner for en systematisk oppfølging av leverandørnettverket. Det er utarbeidet detaljerte retningslinjer som beskriver våre forventninger til våre leverandører (Supplier Conduct Principles). I tillegg er det utarbeidet skjemaer for egenerklæring knyttet til temaer som omtales i Supplier Conduct Principles,

rutiner for risikovurderinger og rutiner for revisjoner av leverandører. For oss er det viktig å understreke at vi ønsker et samarbeid med leverandørene om eventuelle utfordringer knyttet til samfunnsansvar. Målet vårt er at forhold som ikke holder de standarder vi ønsker, skal bearbejdes og forbedres gjennom dialog.

Dette arbeidet vil også være et fokusområde i 2011.

“KONGSBERG
benytter ca 6 000
leverandører, fordelt
på ca 60 land
i sin virksomhet”

Fokusområde 2010-2011

Menneskerettigheter

Konsernets økte internasjonale satsing eksponerer oss for problemstillinger knyttet til menneskerettigheter, enten direkte gjennom egen virksomhet eller indirekte gjennom verdikjeden vår. Dette gjør at vi må sikre at vi ikke kommer i konflikt med gjeldende menneskerettigheter.

KONGSBERG støtter arbeidet med menneskerettigheter gjennom vår tilslutning til FN-initiativet Global Compact og ILO-konvensjonene (International Labour Organization). I siste reviderte utgave av våre etiske retningslinjer er menneskerettighetskravene ytterligere presisert.

Nedenfor følger svar på noen av de menneskerettighetsindikatorerne GRI (Global Reporting Initiative) etterspør.

LEVERANDØRER

Vi har utarbeidet egne etiske retningslinjer for våre leverandører. Menneskerettigheter er sentralt tema i disse.

OPPLÆRING

I siste halvdel av 2009 og første halvdel av 2010 gjennomførte vi flere egne opplæringsprogrammer knyttet til menneskerettigheter for medarbeidere

som særlig blir berørt av problemstillingen. I tilknytning til vårt nye program for oppfølging av leverandørnettverket, vil vi gjennomføre opplæring og spesialisering av utvalgte medarbeidere. Menneskerettigheter vil også her stå sentralt.

DISKRIMINERING

Det er ikke rapportert noen episoder eller hendelser som berører området diskriminering. I våre forretningsetiske retningslinjer heter det blant annet: "Vi aksepterer ikke diskriminering av noen art." Videre fremgår det at vi klart tar avstand fra enhver form for menneskehandel. Dette omfatter også kjøp av seksuelle tjenester.

BARNEARBEID OG TVANGSARBEID

Konsernets virksomhet er av en slik art at problemstillinger knyttet til barnearbeid og tvangsarbeid er lite relevante innen egen virksomhet. Vi arbeider for å kartlegge situasjonen i verdikjeden. Det er ikke rapportert noen tilfeller knyttet til disse temaene.

BRUK AV SIKKERHETSPERSONELL INTERNASJONALT

Våre internasjonale virksomheter er så langt ikke av en slik art at det har vært nødvendig å bruke eget sikkerhetspersonell for å ivareta sikkerheten til våre medarbeidere.

URFOLKS RETTIGHETER

Konsernet har ikke vært involvert i overtredelser som gjelder urfolks rettigheter.

Fokusområde 2010-2011

Klimastrategi

Global oppvarming angår KONGSBERG både fordi vår virksomhet medfører utslipp av klimagasser, og fordi vi er etablert i land og regioner som ventes å bli rammet av klimaendringer. Ifølge Verdens Meteorologiorganisasjon (WMO) er 2010, sammen med 2005 og 1998, det varmeste året som er registrert siden målingene startet på slutten av 1800-tallet.

Konsernets virksomhet har bedskjeden grad av utslipp til luft og vann utover det som stammer fra normal virksomhet.

KONGSBERGS positive vekst de siste årene har likevel ført til økende energiforbruk og tilhørende utslipp av klimagasser, både faktisk og relativt med hensyn til MWh/MNOK.

KONGSBERG skal stå for en langsiktig bærekraftig utvikling hvor det er balanse mellom økonomiske resultater og samfunnsansvar. Det tilsier blant annet at vi

må bidra til å forhindre global oppvarming ved å redusere klimautslippet.

Dette er viktig av flere årsaker:

- Lavere energiforbruk reduserer våre direkte kostnader og gjør oss mindre sårbare for økende energipriser og svingninger i energimarkedene
- Lavere utslipp av klimagasser gjør oss mindre sårbare for eventuelle fremtidige regimer for prising av slike utslipp (beskatning, kvoteregimer e.l.)
- Våre kunder forventer en god miljøprofil hos sine leverandører, og at vi kan levere produkter og tjenester som hjelper dem med å redusere eget energiforbruk og utslipp av klimagasser
- Våre eiere forventer at vi tar denne trusselen på alvor og minimerer risikoen for at fremtidige reguleringer og kostnader vil påvirke våre resultater negativt

- Myndighetene og samfunnet forventer at vi som samfunnsaktør, i Norge og utlandet, tar trusselen om global oppvarming på alvor

Dette er bakgrunnen for at vi i 2010 startet arbeidet med en klimastrategi for konsernet. I første omgang vil vi utarbeide aktiviteter og tiltak som reduserer utslipp av klimagasser, deretter vil vi sette totalmål for konsernets videre reduksjon. Strategien skal være ferdig utarbeidet i 2011.

“Vi leverer produkter og tjenester som hjelper kundene med å redusere eget energiforbruk og utslipp av klimagasser”

Samfunnsansvar – en integrert del av driften

KONGSBERG skaper verdier i de områder og land vi er til stede i. Dette skjer direkte gjennom betaling av skatter og avgifter, utbetaling av utbytte til eiere og utbetaling av lønn til medarbeidere, og indirekte ved innkjøp av varer og tjenester fra leverandører. I tillegg skapes det verdier gjennom betydelig satsing på forskning og utvikling.

“KONGSBERG kjøpte varer og tjenester for ca 9,5 milliarder kroner i 2010”

Konsernet påvirker et stort antall interessenter. Mange av disse er direkte eller indirekte delaktige i konsernets verdiskaping. Nedenfor følger en oversikt over verdiene våre aktiviteter genererer og hvordan disse blir fordelt blant våre hovedinteressenter.

LØNN OG SOSIALE KOSTNADER

I 2010 utgjorde totale lønnskostnader 4,0 (3,8) milliarder kroner. Lønn og sosiale kostnader utgjør 31 (31) prosent av de totale driftskostnadene.

KJØP AV VARER OG TJENESTER

KONGSBERG kjøpte varer og tjenester for ca 9,5 (8,3) milliarder kroner i 2010.

Innkjøpene fordeler seg på ca 6 000 leverandører.

SKATTEKOSTNAD

Konsernets skattekostnad for 2010 ble 597 (341) millioner kroner. Kostnadene fordeler seg på følgende geografiske områder:

SKATTEKOSTNAD

Beløp i mill. kr	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Norge	528	270	210	261	99	91
Øvrige Europa	18	23	21	12	9	1
Nord-Amerika	26	19	26	10	4	3
Asia	25	29	17	10	26	4
Totalt	597	341	274	293	138	99

UTBYTTE

Styret foreslår overfor generalforsamlingen et utbytte for 2010 på kr 3,75 (2,0) pr. aksje. Dersom forslaget blir vedtatt på generalforsamlingen 11. mai 2011, vil utbyttet utbetales som følger, forutsatt samme aksjeeierstruktur som pr. 20. februar:

Beløp i mill kr	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Den norske stat	225,0	120,0	82,5	75,0	37,5	30,2
Organisasjoner/bedrifter	97,6	56,4	40,4	36,3	17,25	14,2
Verdipapirfond	48,4	27,6	16,9	16,5	9,0	10,3
Forsikring/pensjonskasser	24,4	12,5	9,5	9,9	4,5	3,8
Privatpersoner	20,2	12,0	7,3	6,6	3,75	3,2
Utenlandske eiere	32,6	11,5	8,4	5,7	3,0	0,6
Totalt	448,2	240,0	165,0	150,0	75,0	64,5

“KONGSBERG opplever økt interesse for etikk og samfunnsansvar blant våre eiere og investorer”

ØKONOMISK STØTTE

KONGSBERG mottok i overkant av 29 (4) millioner kroner i refusjon av skatt fra norske skattemyndigheter. Refusjonen er knyttet til utviklingsprosjekter.

EIERE OG INVESTORERS OPPMERKSOMHET

KONGSBERG opplever økt interesse for etikk og samfunnsansvar blant våre eiere og investorer.

ØKONOMISK RISIKO I FORHOLD

TIL COMPLIANCE

KONGSBERG har virksomhet innenfor bransjer og land som er spesielt utsatt for korrupsjonsrisiko. Vi har også virksomhet i land som er kjent for problematikk knyttet til menneskerettigheter, barnarbeid, miljøforurensning med mer. Vi styrer virksomheten med henblikk på utfordringene dette gir oss både med hensyn til å ivareta vårt samfunnsansvar, og at det kan utsette oss for en betydelig økonomisk risiko. For å ivareta vårt samfunnsansvar og minimere vår økonomiske risiko arbeider vi systematisk med samfunnsansvar og vårt compliance-program.

En internasjonal undersøkelse (A New Era of Sustainability, UN Global Compact – Accenture CEO Study 2010) blant konsernsjefer og styreledere i store selskaper viser en klar utvikling mot økt fokus på samfunnsansvar. De samme lederne forventer også at samfunnsansvar vil få økt betydning for selskapenes resultater i tiden fremover.

- 93 % tror at bærekraftig drift vil være avgjørende for en vellykket drift i fremtiden.
- 72 % tror merkevare, tillit og omdømme vil være de tre viktigste “driverne” for å få satt bærekraftbegrepet ut i praksis. Skatteøkning og kostnadsreduksjoner kommer som nummer to på listen, med 44 %.
- 96 % mener at tiltak og saker som har å gjøre med bærekraftbegrepet, bør integreres i strategien og den operasjonelle driften av selskapet. Prosentandelen har økt fra 72 % i 2007 til 96 % i 2010.
- 88 % mener at selskapet bør integrere bærekraftbegrepet også i leverandørkjeden, bare 54 % at de har oppnådd dette i sitt eget konsern.

Etisk atferd - et suksesskriterium

Kongsbergs etiske retningslinjer utgjør ryggraden i hvordan vi utøver vår virksomhet, og gjelder uansett hvor, når og hvem av våre ansatte som utøver virksomheten.

“Samtlige medarbeidere og konsernets styre skal ha en høy etisk standard i sitt arbeid”

KONGSBERGS HOLDNINGER TIL ETIKK

Våre etiske retningslinjer uttrykker vår grunnholdning og forteller hvordan vi skal opptre og forholde oss til kollegaer, kunder, leverandører og samfunnet rundt oss. Det legges vekt på at samtlige medarbeidere og konsernets styre skal ha en høy etisk standard i sitt arbeid. Vi anser dette som et grunnleggende suksesskriterium for en videre sunn vekst og utvikling.

Retningslinjene gjelder for konsernets styremedlemmer, ledere, medarbeidere, innleid personell, konsulenter, agenter, lobbyister og andre som opptre på vegne av KONGSBERG. Konsernet har utviklet egne retningslinjer for sine leverandører (se side 22).

REVIDERING AV VÅRE

ETISKE RETNINGSLINJER

Konsernets etiske retningslinjer ble vedtatt første gang i 2004, og revidert og styre-

behandlet andre halvår 2010. Retningslinjene skal evalueres og eventuelt revideres hvert annet år.

De viktigste oppdateringene i 2010 var en presisering av vår forpliktelse knyttet til FNs menneskerettigheter og barnekonvensjon, samt Global Compact og de 10 grunnprinsipper denne bygger på, og en presisering av arbeidet med reduksjon av klimautslipp. Videre presiseres åpenhet i forbindelse med vår forretningsvirksomhet, holdning til hvitvasking, og holdning til bruk av rusmidler.

INTERN OPPLÆRING

Alle våre nyansatte gjennomfører et e-læringsprogram knyttet til konsernets etiske retningslinjer. Rundt 95 prosent av konsernets medarbeidere hadde ved utgangen av 2010 gjennomført programmet. Programmet blir videreført og videreutviklet i 2011.

ETISK RÅD

Konsernet har et Etisk Råd som i 2010 har hatt to møter. Etisk Råd ledes av konsernsjefen og består blant annet av representanter for konsernledelsen, Corporate Compliance Officer og ansatte-representantene fra konsernets styre. I løpet av rapporteringsperioden er det ikke rapportert saker til Etisk Råd.

Konsernet har egne rutiner for varsling av brudd på de etiske retningslinjene.

SANKSJONER

Konsernet er ikke ilagt bøter eller andre typer sanksjoner som følge av konkurransehennende atferd eller manglende overholdelse av lover og forskrifter.

Dialog med våre interessenter

KONGSBERG er avhengig av et godt samspill og en god dialog med våre interessenter. Evnen til å forstå og imøtekomme interessentenes behov er nødvendig for å kunne drive en lønnsom og samfunnsansvarlig virksomhet.

“Åpenhet og tillit ligger til grunn for vår dialog med eiere og investorer”

Dialog med medarbeidere, kunder, leverandører, investorer og andre interessenter skjer i hovedsak som en del av den normale, daglige forretningsvirksomheten. Ut over den daglige kontakten er det viktig å ha en systematisk tilnærming og kontakt med de som berøres av vår virksomhet, fordi vi ønsker å forstå hvordan interessentene ser på selskapet og hvilke forventninger de har. I tillegg ønsker vi å informere om egen virksomhet.

Nedenfor følger en oversikt over de interessenter vi fører en aktiv dialog med.

VÅRE KUNDER

Kundene er alltid i sentrum for vår oppmerksomhet. KONGSBERG har et vidt produktspekter, med kunder geografisk spredt over store deler av verden. Kundeporteføljen er mangfoldig, med stort innslag av redere, skipsverft og kunder fra det offentlige som

i hovedsak er knyttet til de enkelte lands forsvarsvirksomhet. Vi har som mål å innfri kundenes forventninger til oss. En tett og nær dialog er en forutsetning for å lykkes.

VÅRE EIERE OG INVESTORER

Åpenhet og tillit ligger til grunn for vår dialog med eiere og investorer. Vi arbeider for at alle aktører skal behandles likt i forhold til den informasjon som gis om selskapet.

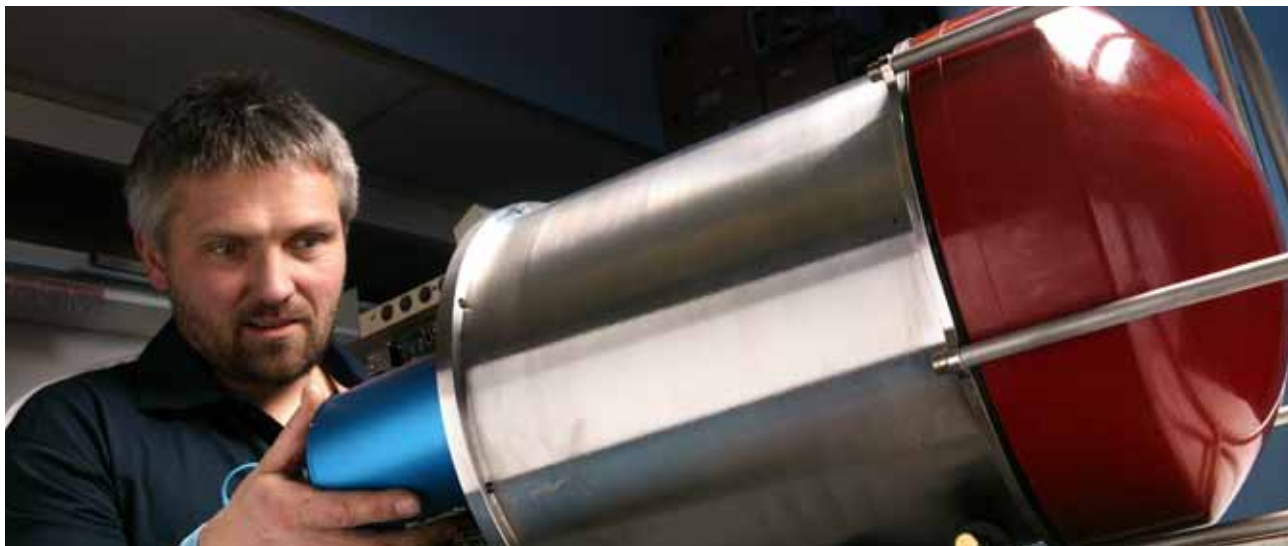
Kommunikasjonskanalene er konsernets nettsider, årsrapporten, og faste kvartalsvise investorpresentasjoner. I tillegg gjennomføres det årlige kapitalmarkedsdager. Konsernet deltar også på investorarrangementer og møter med analytikere og investorer i inn- og utland. Alle presentasjoner og arrangementer i KONGSBERGS regi er åpne og tilgjengelige for alle. Samtlige informasjonskrav fra Oslo Børs er tilfredsstillt.

VÅRE MEDARBEIDERE

Vi legger vekt på å ha en åpen og god dialog med våre medarbeidere gjennom forskjellige typer utvalg der konsernledelsen og medarbeidernes representanter møtes regelmessig for informasjon og diskusjon.

VÅRE LEVERANDØRER

Vi har et nært samarbeid med våre leverandører, blant annet i forhold til kvalitet på produkter vi kjøper og i forhold til temaer knyttet til samfunnsansvar. Ifølge våre etiske retningslinjer skal leverandører behandles upartisk og rettferdig, og de skal være sikre på at de konkurrerer om kontrakter med KONGSBERG på lik linje med andre tilbydere. Konsernet har utarbeidet et eget sett med krav som vi forventer at våre leverandører etter

lever (Supplier Conduct Principles) – se nærmere beskrivelse side 22.

VÅRE ALLIANSE- OG SAMARBEIDSPARTNERE

Alle våre forretningsområder har mange samarbeidspartnere. De er viktige medspillere innen produktutvikling og markedskontakt. Som en nisjeaktør i forsvarsmarkedet, er vi i enkelte sammenhenger avhengige av allianser for å sikre markedstilgang for våre produkter.

MYNDIGHETER OG SAMFUNN

En tett dialog med myndighetene er viktig for å sikre best mulige vilkår for KONGSBERG

som en aktør i et internasjonalt marked. Myndighetene er både kunde og beslutningstaker på de fleste store forsvarsinnkjøp, og de fastsetter rammevilkårene for mange av de sektorene vi opererer i. Vi har en tett og god dialog med arbeidslivets parter. Lokalt arbeider vi for å være en positiv bidragsyter der vi er representert.

ORGANISASJONER

KONGSBERG er tilsluttet FNs Global Compact og deltar i det nordiske nettverket. Nettverket har en styringskomité hvor KONGSBERG er de norske bedriftenes

representant sammen med NHO. Formålet med nettverket er erfaringsutveksling og kompetanseheving knyttet til samfunnsansvar.

I 2007 meldte KONGSBERG seg inn i Transparency International.

Konsernet benytter også etter behov organisasjoner med spesialkompetanse innen områder relatert til samfunnsansvar.

DIALOG MED INTERESSENER OM SAMFUNNSANSVAR

Samfunnsansvar får stadig større betydning i selskapers operative virksomhet. For å lykkes med dette arbeidet er det avgjørende at samfunnsansvar integreres som en strategisk viktig del av selskapets daglige forretningsdrift.

I arbeidet med samfunnsansvar er det viktig med en systematisk dialog med interessenter. Gjennom denne dialogen fanger vi opp signaler og temaer som er viktige for å identifisere risiko og muligheter knyttet til samfunnsansvar, i tillegg til å informere om egen virksomhet.

BENCHMARKING

I 2010 gjennomførte vi en benchmarking av konsernets ståsted knyttet til samfunnsansvar og egne uttalte ambisjoner knyttet til konsernets policy for samfunnsansvar. Undersøkelsen ble gjennomført av revisjonsselskapet Deloitte, hvor et antall medarbeidere, eiere, kunder og investorer ble intervjuet. I tillegg ble det foretatt en vurdering i forhold til andre selskaper og "best practice".

Resultatet av undersøkelsen viser at vi fokuserer på de riktige tingene, at vi oppfattes som seriøse og ryddige på området. Vi mangler fortsatt en del på å integrere vår policy for samfunnsansvar i vår overordnede strategi og daglige virksomhet. Dette arbeidet blir prioritert i 2011.

Våre medarbeidere

KONGSBERG arbeider kontinuerlig med helse, miljø og sikkerhet (HMS). En viktig faktor for å bringe HMS-arbeidet fremover er engasjement fra ledelse og ansatte.

“Det er et grunnleggende prinsipp at KONGSBERG skal være en seriøs, langsiktig og god arbeidsgiver på alle områder relatert til helse, miljø og sikkerhet”

Hovedprinsippet er at HMS-arbeidet skal være forebyggende, for å skape trivsel og godt arbeidsmiljø, opprettholde lavt sykefravær og unngå skader og ulykker. Vår globale HR- og HMS-policy er under videreutvikling.

KONGSBERG har et økende antall ansatte utenfor Norge. Dette krever økt oppmerksomhet og innsikt i problemstillinger knyttet til helse, miljø og sikkerhet i de land vi har aktiviteter i. Trygghet, sikkerhet og kriseberedskap ved reiser tas svært alvorlig.

ORGANISERING AV HMS-ARBEIDET

HMS-arbeidet er organisert gjennom formelle organer med representanter fra ledelse og ansatte. Hvert av forretningsområdene, samt konsernets øvrige virksomheter, har en samarbeidsstruktur som ivaretar kravene i lov- og avtaleverket, samt det operative behov.

HMS-data samles inn fra forretningsområdene og rapporteres til konsernledelse og styret en gang i kvartalet.

Norge

I Norge er de formelle organene konsernutvalg, samarbeidsutvalg, avdelingsutvalg og arbeidsmiljøutvalg. I tillegg opprettes det midlertidige utvalg i forbindelse med spesielle prosjekter. I disse utvalgene er ledelsen og de ansatte representert med 50 prosent hver. Konsernet har et eget HMS-forum som har som ansvar å koordinere HMS-arbeidet. Forumet er sammensatt av representanter fra alle forretningsområder og konsernsenteret.

Konsernutvalget er konsernledelsens møteplass med de tillitsvalgte og et forum for informasjon og drøfting av saker som angår to eller flere av konsernets virksomheter. Den kvartalsvise HMS-rapporteringen gjennomgås i utvalgets møter.

Internasjonalt

Organiseringen av HMS-arbeidet bygger på lover og forskrifter i det aktuelle landet. HMS-ansvaret er tillagt ledelsen i de enkelte virksomhetene, og de rapporterer til lokale og sentrale myndigheter i tillegg til KONGSBERG om HMS-aktiviteter. I de fleste land settes det krav til at det utnevnes en HMS-ansvarlig som har ansvaret for å forsikre seg om at virksomheten følger lokale og sentrale lover og forskrifter.

FOREBYGGENDE TILTAK

Alle ansatte skal kjenne til bedriftens HMS-system og skal holdes løpende orientert om endringer som foretas. Det legges vekt på samarbeid og felles innsats for å nå bedriftens målsettinger innen helse, miljø og sikkerhet. Våre arbeidstakere skal ikke akseptere arbeidsbetingelser som setter deres liv og helse i fare.

Det er et grunnleggende prinsipp at KONGSBERG skal være en seriøs, langsiktig og god arbeidsgiver på alle områder relatert til helse, miljø og sikkerhet. Det betyr at våre lokale ordninger skal være på nivå med gjennomsnittet i de land vi opererer i.

I våre norske virksomheter har vi et godt utbygget HMS-apparat. Alle medarbeidere i Norge har tilgang til bedriftshelsetjeneste. I våre utenlandske virksomheter varierer dette i tråd med lokal praksis og lovgivning.

KONGSBERG har egne programmer og forebyggende tiltak som skal sikre våre medarbeidere og deres familier mot alvorlige sykdommer og epidemier. Vi tilpasser oss nasjonalt helsevesen og supplerer med egne bedriftsavtaler der det er nødvendig. Nødvendige vaksinasjonsprogrammer, forebyggende helsekontroller og beredskap for ekstraordinære tiltak er inkludert i våre avtaler med bedriftshelsetjenesten. Utestasjonerte medarbeidere, deres familier og reisende personell er spesielt tatt hånd om gjennom bedriftshelsetjenesten, egne seminarer og utvidete forsikrings-

dekninger. KONGSBERG har foreløpig ikke aktiviteter i land som krever spesielle tiltak for ansattes familier og lokalbefolkning.

KONGSBERG forholder seg til Utenriksdepartementets anbefalinger og sikkerhetsutvalget i konsernet, og samarbeider med International SOS for å innhente opplysninger om de enkelte land. Vi har rutiner for hvordan våre medarbeidere skal forholde seg når de er på forretningsreiser. Reise kan bli frarådet eller forbudt av politiske, økonomiske, miljømessige eller helserelevante årsaker.

FORMELLE AVTALER MED ANSATTES ORGANISASJONER

I Norge er HMS i stor grad dekket av tariffavtaler og lovverk innarbeidet gjennom mange år. Der dette ikke er nedfelt i formelle avtaler i våre utenlandske virksomheter, får alt personell opplæring, personlig sikkerhetsutstyr og mulighet for å reservere seg dersom arbeidet skulle virke risikofyllt. Det finnes lokale HMS-utvalg, periodiske inspeksjoner hvor representanter for de ansatte er med, og divisjonstilpassede systemer for rapportering av feil og mangler. Uhell eller ulykker vil alltid bli undersøkt for å finne årsaker og muligheter for forbedringer. I slike undersøkelser er det helt sentralt at ansatte, som kjenner de aktuelle arbeidsoppgavene og lokale forhold, deltar.

SYKEFRAVÆR

Sykefraværet (i prosent av antall disponible timer) lå i 2010 på 2,5 (2,6) prosent totalt for konsernet. Dette er en videreføring av en positiv trend de senere år. Sykefravær for de norske selskapene ligger på 2,9 (3,3) prosent og godt under NHOs rapport som viser at landsgjennomsnittet for industrien pr. tredje kvartal 2010 lå på 6,9 (7,4) prosent. Vi ser at et godt arbeidsmiljø, interessante arbeidsoppgaver og gode utviklingsmuligheter har positiv effekt på sykefraværet.

SKADER

Skader og nestenulykker registreres i den enkelte enhet og rapporteres fra forretningsområdene til konsernet hvert kvartal. Tallene presentert er i hovedsak begrenset til den norske delen av virksomheten, men inkludert hendelser utenfor Norge der norske ansatte er involvert. Videre omfatter tallene enkelte hendelser der skaden gjelder kontraktører som har arbeidet på våre anlegg. I en del tilfeller er den registrerte hendelsen knyttet til ikke arbeidsrelatert sykdom oppstått i arbeidstiden

I 2010 er det registrert 70 (53) skader og nestenulykker hos ansatte og kontraktører. Av disse var 33 (31) nestenulykker. Antall registrerte skader som medførte fravær var 11 (19), mens 26 (15) var skader som ikke medførte fravær. Antall skader, med og uten fravær, per million arbeidede timer (H2-verdi) er beregnet til 6,3 (5,5). Antall fraværsdager som skyldes skader var 132 (360). Dette tilsvarer en beregnet F-verdi (antall fraværsdager per million arbeidede timer) på 22,3 (58,7). Det er ikke registrert yrkessykdommer eller arbeidsrelaterte dødsfall i løpet av 2010.

Det kan være en del usikkerhet knyttet til kvaliteten og konsistensen i registrering og rapportering om skader og nestenulykker i konsernet. Dette gjelder for eksempel i forhold til klassifisering av hendelsene, skillet mellom arbeidsrelaterte skader og sykdomshendelser som ikke er arbeidsrelaterte samt å sikre at alle registrerte hendelser inngår i rapporteringen på konsernnivå. Vi vil derfor gjøre tiltak for å sikre en mer ensartet, konsistent og fullstendig rapportering som dekker hele konsernet.

MEDARBEIDERE, ARBEIDSMILJØ OG ANSETTELSESFORHOLD

Tariffavtaler

I Norge er alle medarbeidere dekket av tariffavtale og 40 (40) prosent er organisert i fagforeninger. Organisasjonsfrihet

“Våre medarbeidere skal kunne bevege seg både horisontalt og vertikalt karrieremessig i konsernet”

og retten til å føre kollektive forhandlinger er en selvfølge og gjelder alle konsernets enheter nasjonalt og internasjonalt. Dette håndteres i tråd med lov- og avtaleverk.

I våre utenlandske virksomheter har vi som policy at arbeidstakere har rett til å organisere seg så sant det er innenfor landets lovgivning. I slike tilfeller etableres en passende samarbeidsstruktur, og nødvendige kompetansehevingstiltak for både tillitsvalgte og ledelse settes i verk. KONGSBERG har som målsetting å legge til rette for samarbeid og dialog mellom ledelse og medarbeidere i land der fagorganisering ikke er tillatt.

Det er ikke registrert noen tilfeller hvor retten til organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger er blitt forsøkt satt til side.

Lokale ansettelse

Hver enkelt virksomhet gjør ansettelse lokalt ved hjelp av lokale ledere. I etableringsfasen har vi valgt å bruke norske toppledere ved våre internasjonale virksomheter, de øvrige medlemmene i ledergruppene er i stor grad lokale.

Begynnerlønn

Konsernets begynnerlønn følger gjennomsnittet i de lokale markedene hvor vi har virksomhet.

Etterutdanning

Konsernet har et omfattende tilbud for videre- og etterutdanning gjennom en kombinasjon av interne og eksterne programmer og kurs. Disse omfatter både

faglig utvikling og ledelsesutvikling. Våre medarbeidere skal kunne bevege seg både horisontalt og vertikalt karrieremessig i konsernet.

Livsfasepolicy i KONGSBERG

Overordnet livsfasepolicy i KONGSBERG gjelder for alle ansatte i hele verden. Konsernet vil bidra til at alle arbeidstakere skal ha et meningsfylt arbeid frem til pensjonsalder. Dette gjøres blant annet gjennom fleksible ordninger tilpasset de enkelte livsfaser, og det skal legges til rette for effektiv kompetanseoverføring fra seniorer til yngre medarbeidere.

Attraktiv arbeidsgiver

En vesentlig forutsetning for å nå konsernets mål om vekst er vår evne til å tiltrekke oss og beholde kvalifisert arbeidskraft. Derfor jobber vi med å styrke vår posisjon i arbeidsmarkedet og være i forkant i konkurransen om de beste hodene.

KONGSBERG samarbeider godt med en rekke høyskoler og universiteter i Norge. Vi deltar på karrieredager, holder bedriftspresentasjoner, inviterer klasser på bedriftsbesøk, sponser utvalgte studentprosjekter som ønsker å skrive sin hovedoppgave i samarbeid med konsernet, og tilbyr forskjellige typer sommerjobber.

Konsernet har i samarbeid med andre bedrifter på Kongsberg, Høgskolen i Buskerud og Norwegian Centre of Expertise utviklet en masterutdanning i Systems Engineering, hvor studentene jobber i en

lønnet deltidsstilling i en av bedriftene. KONGSBERG tilbyr, sammen med andre selskaper i Kongsberg Teknologipark, et unikt opplæringsprogram for lærlinger.

Hvert år gjennomføres en undersøkelse som ender opp i en rangering av Norges mest populære arbeidsgivere blant erfarne ingeniører og studenter. Innenfor teknologi er KONGSBERG rangert som nummer 10 blant de erfarne ingeniørene og nummer 12 blant ingeniørstudentene.

Ledelse i KONGSBERG

Vi mener at ledelse er å oppnå resultater gjennom andre. Nøkkel til suksess ligger i kombinasjonen av godt lederskap og dedikerte medarbeidere. Lederen skal utøve sitt lederskap basert på våre verdier, etiske retningslinjer og lederprinsipper. Med bakgrunn i dette har vi utviklet vår ledelsesutviklingsprosess under merkenavnet Leadership@KONGSBERG.

Leadership@KONGSBERG er utviklet for å tydeliggjøre og kvalitetssikre prosesser for målsetting, måloppfølging og evaluering, og å sikre en styrt utvikling av konsernets totale ledelseskapasitet.

Bidrag til gode formål

KONGSBERG bidrar til verdiskaping og økonomisk utvikling i mange land og lokalsamfunn. Konsernet ønsker å være en integrert del av samfunnet der vi er. Det betyr at KONGSBERG engasjerer seg sosialt, både i forhold til ansatte, og ved å støtte gode formål som kan gi vekst og utvikling hos andre grupper mennesker.

INTERNT

KONGSBERGs sosiale ansvar omfatter først og fremst konsernets medarbeidere. Vi legger vekt på at KONGSBERG skal være en god arbeidsplass der medarbeiderne kan føle at de utvikler seg og arbeider i et trygt, positivt og motiverende miljø.

EKSTERNT

KONGSBERG engasjerer seg sosialt i de lokalmiljøene der konsernet har virksomhet. Vi har gjennom flere år bidratt med støtte til idrett, kultur og humanitære organisasjoner, gjennom gavefond og

andre tildelinger. I tråd med KONGSBERGs sponsorstrategi fordeler vi midlene jevnt mellom disse tre gruppene.

IDRETT

Konsernet støtter barne- og ungdomsidrett i betydelig grad. Dette er gode formål vi fortsatt skal ha vår oppmerksomhet rettet mot.

KULTUR

KONGSBERG støtter opp om kulturarrangementer i lokalmiljøer hvor vi har aktiviteter.

HUMANITÆRE ORGANISASJONER

KONGSBERG gir støtte til mange forskjellige humanitære organisasjoner både nasjonalt og internasjonalt. Konsernet har gjennom flere år hatt en avtale med SOS-barnebyer. Vi støtter også tre forskjellige prosjekter i Rio de Janeiro i Brasil.

Konsernet støtter Kirkens Bymisjons humanitære arbeid i Kongsberg, der det legges vekt på å gi et bedre tilbud til rusmisbrukere.

KONGSBERG har også en årlig avtale med Sjømannskirken, som har betydning for utestasjonerte medarbeidere.

GLOGERFESTSPILLENE

KONGSBERG er hovedsponsor for Glogerfestspillene. Festspillene er en kammermusikkfestival som arrangeres i Kongsberg i slutten av januar hvert år.

BOLA PRA FRENTE, BRASIL

Skoleprosjektet Bola pra Frente i Rio de Janeiro markerte i fjor ti års drift. Målet med prosjektet er å få barn og unge bort fra gata, gi dem skolegang og en bedre start i livet. Prosjektet er vellykket og utvikles stadig, og Kongsberg Maritime vil nå tilby noen av ungdommene yrkesopplæring.

SOS-BARNEBYER

KONGSBERG har finansiert byggingen og støtter driften av et familiehus i "Fotballens barneby" i Livingstone, Zambia. Hovedfokuset er å gi barna omsorg, trygghet, glede og stimulans. Det ansettes nå en lærer som skal hjelpe barna med skolearbeidet og være et bindeledd mellom barnebyen og skolen.

Grønn skipsfart er samfunnsansvar i praksis

Skipsfarten står for tre prosent av de totale klimagass-utslippene i verden, derfor er det mye å hente ved å gjøre den mer energieffektiv.

– KONGSBERG utvikler produkter som gir renere og mer effektiv drift av skip. Målet er å utvikle og å integrere det grønne konseptet gjennom hele produktporteføljen, sier Geir Håøy, administrerende direktør i Kongsberg Maritime.

– Ved hjelp av avanserte systemer styres skipet slik at driften blir mest mulig optimal, der vi både tar hensyn til maskineriet og til navigasjonssystemet om bord. Målet er å overvåke driften og hjelpe skipets operatører til å redusere bruken av bunkerolje, og dermed minimere utslipp av klimagasser, fortsetter Håøy.

INTEGRERTE SYSTEMER

Konsernet utvikler og produserer elektroniske overvåkings- og styringssystemer i flere varianter. Disse kan integreres og informasjon kan deles. Auto-

masjonssystemet for maskinrommet kan integreres med navigasjonssystemet og det dynamiske posisjoneringssystemet osv. Enhetlig teknologi for systemene om bord gir store fordeler for operatørene. Samme hardware- og software-komponenter gir enklere og bedre ettersalgsservice.

ET SKRITT VIDERE

Vanligvis pleier man å teste ut driften og å gjøre tilpasninger på skipet når det leveres nytt fra verftet. Da er tankene tomme og rene, maskineriet er nytt og finjustert. Etter hvert som skipet har vært i drift en periode, kan man måle og logge avvik fra "ny" tilstand.

KONGSBERG ønsker å gå et skritt videre, og arbeider med å utvikle automatiske funksjoner for tilstandskontroll. Disse vil til enhver tid overvåke driften av skipet og

varsle operatørene dersom det oppstår avvik. Korrigerende tiltak må da gjøres, dette kan være justeringer på maskineriet, på skipets ballasting og på elektrisk forbruk om bord. Nautiske justeringer i forhold til vind, sjø og strøm vil også kunne korrigeres.

FREMTIDENS VINNERE

– KONGSBERG jobber kontinuerlig med kunder, partnere og leverandører for å utvikle og prøve ut løsninger som bidrar til større miljøgevinster. Det vil gjøre skipsfarten mer bærekraftig, og sikre grunnlaget for vår suksess i fremtiden. De selskapene som tar samfunnets utfordringer på alvor, er også de som vinner på sikt, avslutter Geir Håøy.

“Målet er å overvåke driften og hjelpe skipetsoperatører til å redusere bruken av bunkerolje”

Overvåker miljøet via satellitter

Ved hjelp av satellitter er det mulig å overvåke havområdene langt mer effektivt enn tidligere. Under en halv time etter at satellitten har passert havområdet, kan et eventuelt oljeutslipp oppdages og varsles. Overvåking via satellitter bidrar også til en tryggere og mer miljøeffektiv skipsfart i arktiske strøk.

Kongsberg Satellite Services (KSAT) tilbyr tjenester knyttet til overvåking av havområdene. Satellittjenester kan benyttes til flere formål, der miljøovervåking, enten det dreier seg om utslipp av olje eller kartlegging av isforholdene i arktiske strøk, gir viktig informasjon til myndighetene.

KOSTNADSEFFEKTIV MILJØTEKNOLOGI

Utslipp av olje fra skip og oljeplattformer kan påføre miljøet i kystområder og til havs store skader. Bruk av satellitter har vist seg å være et effektivt virkemiddel til hjelp for myndighetene i arbeidet med å oppdage oljeutslipp og lokalisere forurensning.

KSAT samt norske og andre europeiske myndigheter har i mange år samarbeidet om utviklingen av en satellittbasert tjeneste for miljøovervåking. Fra bakkestasjonen

i Tromsø overvåker KSAT daglig havområdene fra Barentshavet til Svartehavet for mulig oljesøl. Oppdages oljesøl, varsles sjøsikkerhetsbyråets (EMSA) hovedkvarter i Lisboa, som igjen varsler medlemslandene, inkludert Norge.

– Radaren vi bruker er følsom for små mengder olje. Vi analyserer bildene, og dersom vi finner olje, rapporteres dette. På under en halv time vil landet som er rammet være varslet, forteller Line Steinbakk, som er ansvarlig for denne satellittjenesten hos KSAT. – Vår satellittbaserte radarteologi, etterfulgt av fly som drar ut for å verifisere, er en kostnadseffektiv måte å oppdage og varsle om oljesøl på, sier Steinbakk.

SKIPSFART I ARKTISKE HAVOMRÅDER

Økt aktivitet i nordområdene, enten det

dreier seg om kommersiell eller vitenskapelig virksomhet, kan utgjøre en potensiell fare for miljøet. Aktivitet i arktiske strøk medfører også stor risiko for mennesker, fartøy og utstyr. Det å ferdes i båt mellom isfjell og dravis under usikre værforhold og med mangelfull kunnskap om forholdene, gjør navigasjon i disse havområdene særlig utfordrende.

Med stadig økende aktivitet i Arktis melder det seg også et behov for bedre og mer presis kunnskap og informasjon om forholdene. Her bidrar KSATs satellittjenester til sikrere drift og at miljøhensyn ivaretas. Ved hjelp av satellittovervåking kan KSAT sende ut radarbilder av hvordan forholdene er i det området der en båt befinner seg. Mannskapet om bord på båten mottar daglig bilder som kartlegger området, noe som ikke bare bidrar til sikrere skipsfart, men som også sparer båten for store mengder drivstoff ved at man velger den mest optimale sjøveien.

Ved hjelp av SAR-sensorer (Synthetic Aperture Radar) får man høyoppløselige bilder som gir meget god informasjon om isforholdene rundt båten. Presis og oppdatert informasjon om isfjell og ismasser langs båtens rute, gir store innsparinger på bruk av drivstoff og dermed også miljøgevinster, sier Richard Hall, Business Development Manager i KSAT.

Miljø

Vi jobber målrettet for å redusere vår påvirkning på miljøet

Konsernet har hatt en betydelig vekst de siste årene, både i form av antall nye medarbeidere, nye kontorbygninger og ved at vi har etablert flere nye fabrikker verden over. Dette betyr at vår totale påvirkning på det ytre miljø har økt.

RAPPORTENS BEGRENSNINGER

Rapporten omtaler kun selskaper hvor vi eier 50 prosent eller mer.

Miljødataene omfatter alle norske enheter, alle produksjonsenheter verden over og de største kontorene i utlandet.

Vi har over flere år arbeidet systematisk med rapportering av data knyttet til energiforbruk, avfallshåndtering, kjemikalieforbruk og utslipp av klimagasser. Informasjonen har gjort oss bevisst de utfordringer vi står overfor, og gitt oss mulighet til å sette i gang forbedringstiltak.

I løpet av 2010 har vi innført et nytt miljørapporteringsystem som skal gjøre oss bedre i stand til å registrere og følge opp vårt miljømessige fotavtrykk.

"Greenhouse Gas Protocol" er en internasjonal standard for klimarapportering. Standarden benytter tre nivåer for

rapportering. KONGSBERG rapporterer utslipp fra forbruk av energi på nivå 1 og 2. Dette omfatter både direkte utslipp av klimagasser fra egen produksjon (nivå 1) og indirekte utslipp fra de kilder man kjøper ekstern energi fra (nivå 2).

Global oppvarming er en av de største truslene jorden står overfor. Dette er bakgrunnen for at konsernet i løpet av 2010 har startet arbeidet med å utvikle en klimastrategi for å redusere egne utslipp og å forberede oss på konsekvensen av de endringer som skjer.

Miljøregnskap for 2010

Miljøregnskapet gir en oversikt over KONGSBERGs forbruk av energi, kjemikalier, avfallsproduksjon og utslipp av CO₂. Det omfatter alle norske enheter, alle produksjonsenheter og enkelte kontorer i utlandet.

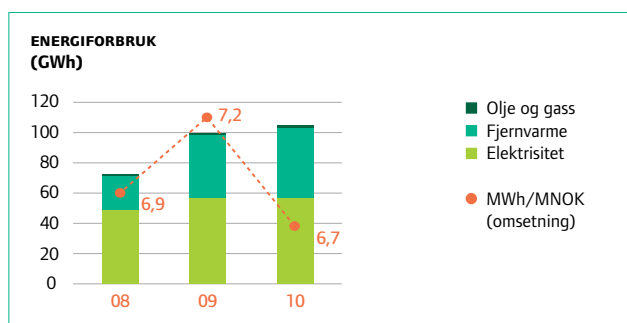
Energi

I forbindelse med produksjon og kontorvirksomhet benytter KONGSBERG energi i form av elektrisitet, fjernvarme, gass og fyringsolje. Kongsberg Teknologipark AS (KTP) produserer fjernvarme til bedrifter lokalisert i teknologiparkene. Fjernvarmen produseres ved bruk av elektrisitet, fyringsolje, gass og varmegjenvinning. I 2010 ble om lag 52 prosent av fjernvarmen levert til enheter i KONGSBERG, mens den resterende ble levert til andre bedrifter i teknologiparken.

I 2010 ble det etablert en ny varmesentral i KTP med gjenvinning av restvarmen i kjølevann fra teknologiparkene og avløpsvannet fra Kongsberg Kommunale renseanlegg. Dette bidro til at 52 prosent av den produserte fjernvarmen kom fra varmegjenvinning.

Sammenliknet med 2009 har det totale energiforbruket i KONGSBERG økt med 4 prosent. Hovedårsakene til dette er et høyere aktivitetsnivå i konsernet, at Kongsberg Maritime har tatt i bruk et nytt bygg i teknologiparken og at Kongsberg Teknologipark AS fra 2010 også rapporterer energiforbruk fra eiendomsforvaltning.

Det relative energiforbruket har gått noe ned fra 7,2 til 6,7 MWh pr. MNOK (figur 1), mens andelen olje og gass er uendret fra 2009 på om lag 2 prosent av totalt energiforbruk.

Figur 1

Totalt energiforbruk (GWh) for KONGSBERG. For elektrisitet og olje og gass vises forretningsområdenes eget forbruk, mens fjernvarme inkluderer energiforbruk i fjernvarmeanlegget til KTP.

ENERGIFORBRUK 2010 (GWh)

Forretningsområde	2008	2009	2010	Endring siste år
Kongsberg Maritime	21,0	24,2	26,5	10%
Kongsberg Oil and Gas Techn.	0,6	1,3	1,4	3%
Kongsberg Protech Systems	7,3	8,5	9,5	11%
Kongsberg Defence Systems	32,4	44,4	42,4	-4%
Kongsberg Teknologipark AS ¹⁾	13,1	21,6	24,5	13%
Sum	74,4	100,0	104,3	4%

1) Inkluderer produksjon av fjernvarme levert til selskaper utenfor KONGSBERG. Totalt energiforbruk for KONGSBERG er ikke direkte sammenliknbart med rapportert forbruk i fjorårets bærekraftsrapport ettersom denne ikke inkluderte dette forbruket.

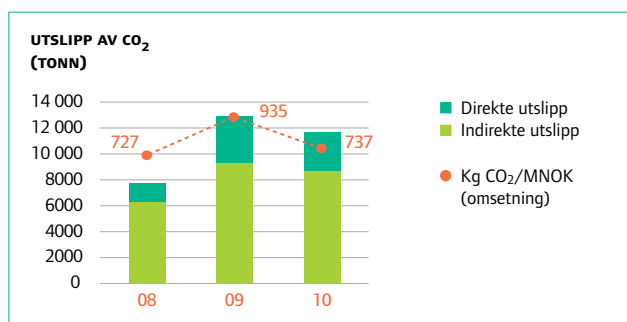

Utslipp av CO₂

Utslipet av CO₂ fra KONGSBERG har blitt beregnet i henhold til anbefalingene i "Greenhouse Gas Protocol" som utgis av World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) og World Resources Institute (WRI).

Miljøregnskapet omfatter følgende klider til utslipp av CO₂:

- Direkte utslipp (Scope 1): Utslipp fra bruk av fyringsolje og gass til oppvarming av bygg og produksjon av fjernvarme
- Indirekte utslipp fra elektrisitet (Scope 2): Utslipp fra forbruk av elektrisitet eller fjernvarme fra eksterne leverandører.

Figur 2

Utslipp av CO₂ (tonn) for KONGSBERG. Utslipp fra fjernvarme levert av KTP til KONGSBERG vises som indirekte utslipp, mens utslipp fra fjernvarme levert av KTP til andre bedrifter vises som direkte utslipp.

Utslippene av CO₂ ble redusert med 12 prosent i 2010 sammenliknet med foregående år. Hovedårsaken til dette er økt bruk av varmegjenvinning i produksjon av fjernvarme i KTP. Dette medførte at utslipp pr. produsert enhet ble redusert fra 164 gram CO₂ pr. kWh i 2009 til 109 gram CO₂ pr. kWh fjernvarme levert i 2010.

UTSLIPP AV CO₂ (TONN)

Forretningsområde	2008	2009	2010	Endring siste år
Kongsberg Maritime	2 189	3 381	3 675	9%
Kongsberg Oil and Gas Techn.	149	217	208	-4%
Kongsberg Protech Systems	1 418	1 911	1 779	-7%
Kongsberg Defence Systems	2 642	4 077	3 225	-21%
Kongsberg Teknologipark AS ¹⁾	1 458	3 331	2 534	-24%
Sum	7 856	12 918	11 421	-12%

1) Inkluderer utslipp fra fjernvarme levert til selskaper utenfor KONGSBERG

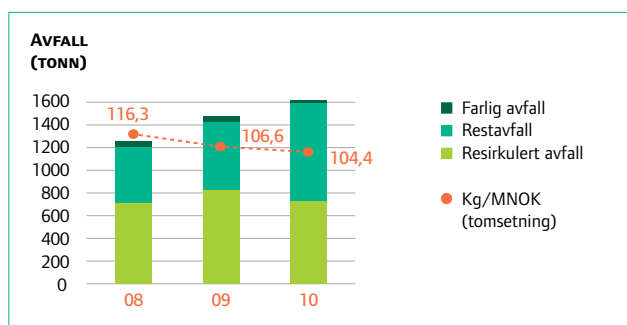

Avfall

KONGSBERG genererer avfall fra produksjon og fra kontorvirksomhet. Avfallsmengder inngår i KONGSBERGS interne miljørapportering der det rapporteres på generert avfall fordelt på avfallskategorier og avfall til gjenvinning fordelt på gjenvinningsfraksjoner. Vårt eiendomsselskap arbeider med tiltak for økt kildesortering på tvers av selskapene lokalisert i Kongsberg Teknologipark AS.

Den totale avfallsmengden for KONGSBERG var i 2010 på nivå med foregående år. Den relative avfallsproduksjonen ble redusert fra 106,6 kg pr. MNOK i 2009 til 104,4 kg pr. MNOK i 2010.

For det avfallet som ble rapportert i 2009 var sorteringsgraden for KONGSBERG som helhet om lag 45 prosent mot 56 prosent i 2009. I KTP var sorteringsgraden 85 prosent i 2010, og for 2011 er målsettingen å øke denne til 92 prosent.

Figur 3

Total avfallsproduksjon (tonn) i KONGSBERG.

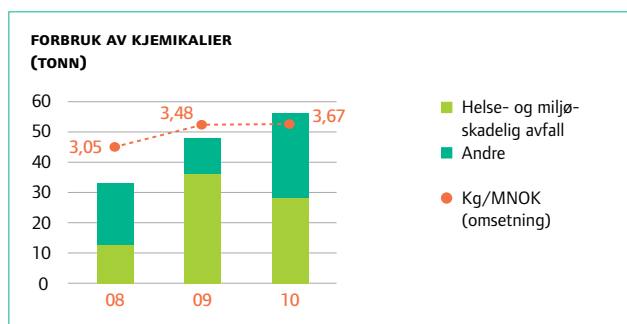
AVFALL (TONN)

Forretningsområde	2008	2009	2010	Endring siste år
Kongsberg Maritime	729	768	1 001	30%
Kongsberg Oil and Gas Techn.	3	23	52	129%
Kongsberg Protech Systems	311	270	280	4%
Kongsberg Defence Systems	202	382	261	-32%
Kongsberg Teknologipark AS	10	30	23	-22%
Sum	1 256	1 473	1 617	10%

Kjemikalier

KONGSBERG benytter miljø- og helseskadelige kjemikalier i enkelte deler av produksjonen. Kjemikalieforbruk inngår i KONGSBERGS interne miljørapportering der det rapporteres på både helse- og miljøfarlige- og andre typer kjemikalier.

Det er avdekket mangler i rapporteringen av kjemikalier fra enkelte enheter i Kongsberg Gruppen de siste årene. Rapporterte kjemikaliemengder er derfor å betrakte som estimater. Det arbeides med å forbedre rapporteringen av kjemikalieforbruk.

Figur 4

Forbruk av kjemikalier (tonn) i KONGSBERG.

FORBRUK AV KJEMIKALIER (TONN)

Forretningsområde	2008	2009	2010	Endring siste år
Kongsberg Maritime	22,7	31,2	22,9	-26%
Kongsberg Protech Systems	9,2	7,8	7,6	-3%
Kongsberg Defence Systems	1,2	9,1	26,8	194%
Sum	33,0	48,1	57,3	19%

Vedlegg

Global Reporting Initiative Index (GRI)

På de neste sidene gjengir vi GRI-indikatorene med henvisning til hvor i rapporten temaene omtales, enten disse er helt eller delvis besvart i forhold til GRI. For full beskrivelse av de enkelte indikatorene, henvises til GRIs hjemmesider, www.globalreporting.org. Deloitte har verifisert at vår rapportering om samfunnsansvar i all hovedsak er i samsvar med GRIs rapporteringsprinsipper og at rapporteringen tilfredsstillende nivå B+ i henhold til retningslinjene, jf. revisors uttalelse, side 44.

IR – Ikke relevant U – Utelatt D – Delvis rapportert A – Årsrapport Tilleggsindikatorer er markert med (*)

INDI-KATOR		OMTALES PÅ SIDE
	PROFIL	
1	STRATEGI OG ANALYSE	
1.1	Uttalelse fra konsernsjef om betydningen av å ha en bærekraftig strategi	4-6
1.2	Hovedpåvirkning, risiko og muligheter i forhold til bærekraftig utvikling	4-7, 34-35
2	ORGANISASJONSPROFIL	
2.1	Navn på selskapet	Omslag, 8
2.2	Hovedprodukter og aktiviteter	8-9
2.3	Organisasjon	8
2.4	Lokalisering av hovedkontor	8
2.5	Land hvor selskapet opererer	8, 10-11
2.6	Selskapsform og eierstruktur	8-9
2.7	Markeder, sektorer og geografiske områder	8-11
2.8	Nøkkeltall	2, 12
2.9	Betydelige endringer i størrelse, struktur og eierskap	3
2.10	Priser mottatt i rapporteringsperioden	Ingen

INDI-KATOR		OMTALES PÅ SIDE
3	RAPPORTERING	
	<i>Rapportprofil</i>	
3.1	Rapporteringsperiode	3
3.2	Dato for siste rapport	2009
3.3	Rapporteringsintervall for rapporten	Årlig
3.4	Kontaktperson for spørsmål relatert til rapporten	42
	<i>Rapportens omfang og begrensninger</i>	
3.5	Prosess for å komme frem til omfang og begrensninger	3
3.6	Rapportens avgrensninger (organisatorisk)	3, 31
3.7	Spesielle begrensninger i forhold til omfang (tema)	3
3.8	Grunnlaget for rapportering av sameide selskaper, datterselskaper, etc	3,36
3.9	Måleteknikker	3, 12, 37-39
3.10	Effekten av endringer i forhold til tidligere rapportert informasjon	3, 37-39
3.11	Betydelige endringer mht rapporteringskriterier siden forrige rapport	3, 37-39

INDIKATOR		OMTALES PÅ SIDE
	<i>GRI-indeks</i>	
3.12	Tabell for GRI-indikatorene	3, 40-42
	<i>Ekstern verifisering</i>	
3.13	Ekstern verifisering av rapporten	3, 45
4	STYRING, FORPLIKTELSE OG ENGASJEMENT	
4.1	Styringsstruktur, inkl. styrekomiteer	A
4.2	Styreleders uavhengighet	A
4.3	Styrets uavhengighet	A
4.4	Rutiner for innspill fra aksjeiere og ansatte til styret	A
4.5	Resultatavhengig godtgjørelse til ledende ansatte og styret knyttet til organisasjonens resultater (inkl. miljø og samfunnsansvar)	A
4.6	Rutiner for å unngå interessekonflikt for styremedlemmer	A
4.7	Kartlegging av styrets kompetanse i forhold til strategi for økonomi, miljø og sosialt ansvar	A
4.8	Policyer for miljø, samfunnsansvar, etiske retningslinjer og status implementering	13, 16, 27
4.9	Styrets kvalitetssikring av organisasjonens arbeid med økonomi, miljø og samfunnsansvar, inkl. risiko og muligheter	3, 14-15, A
4.10	Styrets evaluering av egne prestasjoner	A
	<i>Tilslutning til eksterne initiativ</i>	
4.11	Tilnærming til føre-var-prinsippet for miljø	16
4.12	Tilslutning til eksterne initiativ for samfunnsansvar	16, 17
4.13	Medlemskap i organisasjoner hvor konsernet har styreplass, yter økonomiske bidrag eller anser medlemskapet som strategisk	17,21
	<i>Interessent-engasjement</i>	
4.14	Interessent-grupper KONGSBERG har dialog med	28, 29
4.15	Begrunnelse for hvorfor man har valgt å ha dialog med disse	28, 29
4.16	Beskrivelse av dialogen med interessentene	28, 29
4.17	Hovedtemaer i interessent-dialogen	28, 29
	ØKONOMISKE INDIKATORER	
	Ledelsespraksis	4, 13-16, 25-26
	ØKONOMISK YTELSE	
EC1	Økonomisk verdiskaping og fordeling	2, 12, 25-26
EC2	Økonomiske konsekvenser, risiko grunnet klimaendringer	4-6, 24, 34
EC3	Inndekning av organisasjonens trygdeforpliktelser	A
EC4	Økonomisk støtte fra myndighetene	26
	LOKAL TILSTEDEVÆRELSE	
EC5	Forhold mellom standard begynnerlønn og lokal minstelønn*	32 (D)
EC6	Retningslinjer, praksis og innkjøp fra lokale leverandører*	U
EC7	Rutiner for lokal ansettelse og andel lokalt ansatte i ledelsen	32 (D)
	INDIREKTE ØKONOMISK PÅVIRKNING	
EC8	Infrastrukturinvesteringer og tjenester primært rettet mot fellesskapet	U
EC9	Omfang av betydelig indirekte økonomisk påvirkning*	U
	MILJØINDIKATORER	
	Ledelsespraksis	4-7, 15-16, 19-20, 24, 36
	MATERIALER	
EN1	Forbruk av materialer, etter vekt eller volum	39 (D)
EN2	Andel bruk av resirkulert materiale	U
	ENERGI	
EN3	Direkte energiforbruk etter primær energikilde	12, 37
EN4	Indirekte energiforbruk etter primærkilde	12, 37
EN5	Energibesparelser grunnet ENØK-tiltak*	37

INDIKATOR		OMTALES PÅ SIDE
EN6	Produkter og tjenester som er energieffektive eller basert på fornybar energi. Reduksjon i energibehovet som resultat	34 (D)
EN7	Tiltak for å redusere indirekte energiforbruk og oppnådde reduksjoner*	37 (D)
	VANN	
EN8	Totalt vannforbruk etter kilde	U
EN9	Vannkilder som påvirkes betydelig av vannforbruket*	U
EN10	Vann som gjenvinnes og gjenbrukes*	U
	BIOLOGISK MANGFOLD	
EN11	Landområder som eies, leies eller forvaltes i eller ved beskyttede områder med stort biologisk mangfold	I.R
EN12	Produkters påvirkning på områder med stort biologisk mangfold	I.R
EN13	Habitater som er beskyttet eller tilbakeført*	I.R
EN14	Strategier, tiltak og planer for å håndtere virksomhetens påvirkning av det biologiske mangfoldet*	I.R
EN15	Utrydningstruede arter på IUCNs røde liste og nasjonale lister som påvirkes av virksomheten*	I.R
	FORURENSNING, UTSLIPP OG AVFALL	
EN16	Direkte og indirekte utslipp av klimagasser etter vekt	12, 38
EN17	Andre relevante indirekte utslipp av klimagasser etter vekt	U
EN18	Tiltak for å redusere utslipp av klimagasser og oppnådde reduksjoner*	24, 38
EN19	Utslipp av ozon-ødeleggende stoffer etter vekt	U
EN20	NOx, SOx og andre betydelige utslipp til luft	U
EN21	Utslipp til vann	U
EN22	Vekt av avfall etter type og avhendingsmetode	3, 12, 39
EN23	Antall og volum av betydelige utslipp	U
EN24	Vekt av transportert, importert, eksportert eller behandlet avfall betegnet som farlig avfall i henhold til Baselkonvensjonens vedlegg I, II, III og VIII, og andelen av transportert avfall som eksporteres*	U
EN25	Vannområder og relaterte habitater som er betydelig påvirket av virksomhetens utslipp av vann og avrenning*	U
	PRODUKTER OG TJENESTER	
EN26	Tiltak for å redusere miljøpåvirkninger fra produkter. Oppnådd reduksjon	34 (D)
EN27	Andel av solgte produkter inkludert emballasje som gjenvinnes pr. avfallsfraksjon	U
	OVERHOLDELSE AV LOVER OG REGLER	
EN28	Bøter og totalt antall ikke-økonomiske sanksjoner for brudd på miljølover og -forskrifter	Ingen reg. saker
	TRANSPORT	
EN29	Miljøpåvirkning fra transport av produkter, varer og materialer som brukes i virksomheten, og ansattes reisevirksomhet*	U
	TOTALT	
EN30	Totalt utgifter og investeringer til miljøltiltak etter type*	U
	INDIKATORER FOR ARBEIDSFORHOLD	
	Ledelsespraksis	4-6, 16, 19, 23, 30-32
	SYSSELSETTING	
LA1	Ansatte etter engasjementstype, ansettelseskontrakt og region	10-12
LA2	Ansatte som har sluttet (turnover) etter aldersgruppe, kjønn og region	12 (D)
LA3	Ytelser for heltidsansatte som ikke gis til midlertidig ansatte eller deltidsansatte, etter virksomhetsområder*	U

INDIKATOR		OMTALES PÅ SIDE
FORHOLD MELLOM ANSATTE OG LEDELSE		
LA4	Andel ansatte som omfattes av tariffavtaler	31 (D)
LA5	Korteste varslingsperiode(r) overfor de ansatte i forkant av endringer som berører dem	U
HELSE OG SIKKERHET		
LA6	Andel ansatte representert i ulike former for helse- og sikkerhetsutvalg*	30-31 (D)
LA7	Skader, yrkesrelaterte sykdommer, tapte arbeidsdager og fravær, og antall arbeidsrelaterte dødsfall	12, 31
LA8	Programmer iverksatt for å assistere ansatte, deres familier eller medlemmer av lokalsamfunnet når det gjelder alvorlige sykdommer	31
LA9	Helse- og sikkerhetsforhold som dekkes av avtaler med fagbevegelsen*	30-31
OPPLÆRING OG UTDANNELSE		
LA10	Gjennomsnittlig antall timer opplæring pr. år pr. ansatt etter ansattekategori	U
LA11	Programmer for livslang læring og forberedelse for pensjonsalderen*	32
LA12	Andel ansatte som regelmessig får tilbakemelding om innsats og utviklingsmuligheter (medarbeidersamtale)*	U
MANGFOLD OG LIKESTILLING		
LA13	Styre, ledelse og ansatte etter kjønn, alder, minoriteter og andre indikatorer for mangfold	12
LA14	Forhold mellom menn og kvinners grunnlønn etter stillingskategori	U
INDIKATORER FOR MENNESKERETTIGHETER		
	Ledelsespraksis	4-6, 14-16, 19, 23
PRAKSIS FOR INVESTERINGER OG ANSKAFFELSER		
HR1	Investeringsavtaler som inkluderer vurdering av menneskerettigheter	U
HR2	Prosent av viktige leverandører evaluert i forhold til menneskerettigheter	20, 22, 28 (D)
HR3	Opplæring av ansatte, i menneskerettighetsspørsmål*	27
IKKE-DISKRIMINERING		
HR4	Registrerte episoder av diskriminering og tiltak gjennomført	23
ORGANISASJONSFRIHET OG KOLLEKTIVE FORHANDLINGER		
HR5	Situasjoner der rettigheten til å utøve organisasjonsfrihet og tarifforhandlinger har vært i fare, og tiltak gjennomført for å støtte rettighetene	22, 31
BARNEARBEID		
HR6	Situasjoner hvor det har vært risiko for brudd på regler om barnearbeid, og tiltak gjennomført for å eliminere barnearbeid	23
TVANGSARBEID		
HR7	Situasjoner hvor det har vært risiko for episoder med tvangsarbeid, og tiltak for å eliminere tvangsarbeid	23
SIKKERHETSPRAKSIS		
HR8	Sikkerhetspersonell som har fått opplæring i menneskerettighetsspørsmål som er relevante for driften*	23
URFOLKS RETTIGHETER		
HR9	Overtredelser som gjelder urfolks rettigheter, og tiltak som er gjennomført*	23
SAMFUNNMESSIGE INDIKATORER		
	Ledelsespraksis	4-6, 14-16, 21
LOKALSAMFUNN		
SO1	Programmer som vurderer driftens påvirkning på lokalsamfunnet	U

INDIKATOR		OMTALES PÅ SIDE
KORRUPSJON		
SO2	Antall forretningsenheter som er analysert med tanke på risiko for korrupsjon	15, 21
SO3	Ansatte som har fått opplæring i organisasjonens retningslinjer for anti-korrupsjon	5, 21, 27
SO4	Tiltak gjennomført som svar på korrupsjonsepisoder	21
POLITISK AKTIVITET OG BIDRAG		
SO5	Deltakelse i lobbyvirksomhet for politiske vedtak	U
SO6	Økonomiske bidrag til politiske partier, politikere og relaterte institusjoner etter land*	U
KONKURRANSEHEMMENDE ATFERD		
SO7	Tiltaler for konkurransehemmende atferd, antitrust- og monopolpraksis og utfallet av disse*	27
OVERHOLDELSE AV LOVER OG REGLER		
SO8	Bøter og ikke-monetære sanksjoner for manglende overholdelse av lover og forskrifter	21, 27
INDIKATORER FOR PRODUKTANSVAR		
	Ledelsespraksis	4-6, 16, 19
KUNDENES HELSE OG SIKKERHET		
PR1	Innvirkning på helse og sikkerhet fra produkter og tjenester	U
PR2	Episoder med manglende overholdelse av forskrifter/regler som berører helse- og miljøpåvirkning fra produkter i deres livssyklus*	U
MERKING AV PRODUKTER OG TJENESTER		
PR3	Retningslinjer som krever produktinformasjon og prosent av produkter som er underlagt slike informasjonskrav	U
PR4	Antall brudd på forskrifter og regler som omhandler produkt- og merkeinformasjon*	U
PR5	Måling av kundetilfredshet, inkludert resultater av	U
MARKEDSFØRING		
PR6	Retningslinjer for overholdelse av lover, standarder og regler relatert til markedsføring, inkludert reklame og sponsoravtaler	U
PR7	Antall episoder med brudd på forskrifter og frivillige regler som omhandler markedsføring*	Ingen registrerte
PERSONVERN		
PR8	Antall dokumenterte klager som omhandler brudd på personvernet og tap av kundedata*	Ingen registrerte
OVERHOLDELSE AV LOVER OG REGLER		
PR9	Bøter for manglende overholdelse av lover og regler som gjelder fremstilling og bruk av produkter	Ingen registrerte

Har du synspunkter eller spørsmål knyttet til rapporten eller de andre temaene som omtales, ta kontakt med Nils Molin, ansvarlig for fagområdet samfunnsansvar i KONGSBERG: nils.molin@kongsberg.com

Ytterligere informasjon om Kongsberg Gruppen, våre produkter og tjenester og vår policy for samfunnsansvar, kan du finne her:

Årsrapport 2010

Virksomhetsbeskrivelse 2010 (ENG)

www.kongsberg.com

Revisjonsberetning for 2010

Deloitte.

Deloitte
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab
CVR-nr. 24 21 37 14
Weidekampsgade 6
2300 Copenhagen S

Telefon +45 36 10 20 30
Telefax +45 36 10 20 40
www.deloitte.dk

REVISORS UTTALELSE

Til ledelsen i Kongsberg Gruppen

Vi har på oppdrag fra ledelsen i Kongsberg Gruppen utført kontroller knyttet til informasjon presentert i KONGSBERG – Rapport for samfunnsansvar 2010 ("Rapporten"). Rapporten er avgitt av selskapets ledelse. Vår oppgave er å uttrykke våre konklusjoner basert på vårt arbeid.

Vi har basert vårt arbeid på gjeldende praksis og standarder for uavhengig bekreftelse på rapportering om bærekraft, herunder standard for attestasjonsoppdrag, ISAE 3000 "Assurance Engagements other than Audits and Reviews of Historical Financial Information", utgitt av International Auditing and Assurance Standards Board. Formål og omfang av vårt arbeid er avtalt med selskapets ledelse og omfatter de forhold som vi har konkludert på nedenfor.

Basert på vurdering av vesentlighet og risiko, har vårt arbeid omfattet analyser og intervjuer, samt en stikkprøvemessig gjennomgang av underliggende dokumentasjon. Vi har utført intervjuer med ansvarlige for oppfølging av bærekraftrelaterte forhold på konsernivå og ved et utvalg enheter representert ved Kongsberg Teknologipark AS i Kongsberg og ved Kongsberg Maritime, Lade i Trondheim.

Vi har utført det arbeid vi mener har vært nødvendig for å avgi vår uttalelse med moderat grad av sikkerhet. Ved slik kontroll oppnås lavere sikkerhet enn om vi hadde utført arbeid av samme omfang som ved en revisjon.

Kommentar

Data rapportert for skader og nestenulykker kan være beheftet med vesentlig usikkerhet, som beskrevet på side 31 i Rapporten. Vi anbefaler Kongsberg Gruppen å utvikle selskapets rutiner for rapportering på skader og nestenulykker som sikrer en konsistent og fullstendig rapportering på relevante indikatorer innen dette området.

Konklusjoner

Vi har gjennom vårt arbeid ikke fått kjennskap til vesentlige forhold som gir oss grunn til ikke å anta, i all vesentlighet, at:

- Kongsberg Gruppen har, med unntak for de forhold som er omtalt under "Kommentar" ovenfor, etablert rutiner for innsamling, sammenstilling og kvalitetskontroll av data og informasjon for 2010 til bruk i Rapporten, som beskrevet på side 3. Data presentert for 2010 er i samsvar med data fremkommet som et resultat av disse rutinene og er tilfredsstillende presentert i Rapporten.
- Rapportering av data for 2010 fra de enheter som vi har besøkt og som er nevnt ovenfor, er gjort i henhold til rutinene referert ovenfor og data rapportert er i samsvar med underliggende dokumentasjon forelagt oss.
- Presentasjon om måloppnåelse, presentert på side 19, reflekterer på en tilfredsstillende måte i hvilken grad Kongsberg Gruppen har nådd de mål som var satt for 2010.
- Kongsberg Gruppens praksis for rapportering om samfunnsansvar samsvarer i all hovedsak med Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines sine rapporteringsprinsipper og rapporteringen tilfredsstillende nivå B+ i henhold til GRIs retningslinjer. GRI-tabellen presentert på sidene 40 – 42, reflekterer på en hensiktsmessig måte hvor informasjon relevant for elementer og indikatorer i GRI er presentert. Tabellen med UN Global Compact prinsippene, presentert på side 17, reflekterer på en hensiktsmessig måte hvor relevant informasjon for de enkelte prinsippene finnes i Rapporten.

Oslo, 4. april 2011

Deloitte

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Preben J. Sørensen

Statsautoriseret revisor

(Corporate Responsibility)

Audit & Advisory • Tax & Legal • Consulting • Financial Advisory •

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

Kongsberg Gruppen ASA

Postboks 1000, 3601 Kongsberg, Norge.

Telefon (+47) 32 28 82 00. Telefax (+47) 32 28 82 01.

E-post: office@kongsberg.com. www.kongsberg.com